

Vydává MO ČR – AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
IČO 60162694

Šéfredaktor:
Ladislav Lenk
Redakce:
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Telefony:
šéfredaktor 973 215 931
sekretariát 973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail:
areport@centrum.cz

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje AVIS,
Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6,
pí Endlová,
tel. 973 215 563

Tisk:
ČTK Repro, a. s., Praha
Nevyžádané rukopisy,
kresby a fotografie
se nevracejí.
Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo:
MK ČR E 5254

Foto na titulní straně
Jiří Hokův

Areport v elektronické podobě naleznete na:

Internet:
www.army.cz

Že budu psát úvodník na toto téma, mě u štědrovečerního stromku ani ve snu nenapadlo. Stalo se: naši planetu postihla nejtragičtější přírodní katastrofa za posledních pětasedmdesát let. Zemětřesení o síle 1 milionu hirošimských bomb, zemská osa se posunula o 2,5 centimetru, den je od té chvíle kratší o tři tisíce sekund, mapa Asie se bude muset překreslit. A počet obětí v době, kdy píšete tyto řádky, šplhá k neuvěřitelným dvěma stům tisícům!

„Nikdy nic nelze mít za definování,“ pravili klasici (V+W). Na ten citát jsem si vzpomněl při pohledu na fotografii AFP z Thajska. Dva obtloustlí turisté, sedm dnů po této šílené katastrofě, stojí na pláži. Za nimi je vidět hromada vyplavených trosk smíchaných s mrtvolami. A oni stojí, dívají se na už klidné moře a popíjejí pivo...

Inu, takový je náš svět. Víte, proč se v Indii zpráva o nebezpečí nedostala nikam a nemohla varovat obyvatele? Úředník, který zprávu přijal a měl poslat dál, ji odeslal na číslo neexistujícího faxu. V Indonésii byl systém varující před tsunami zasažen bleskem. Úřady s jeho opravou otálely celých čtrnáct dnů. Jak to dopadlo, nemusím říkat.

Nikdy není nic definování a všechno je vždy trochu jinak, než bychom předpokládali. A že se to Česka netýká? Nevím. Třeba dárcovské textové zprávy, které lidé posílají na pomoc postižené Asii, náš stát daní devatenácti procenty daně z příjmu. Proč? Nevím.

Ladislav LENK

Jako dobře promazaný stroj

str. 2

Věra do výzbroje

str. 7

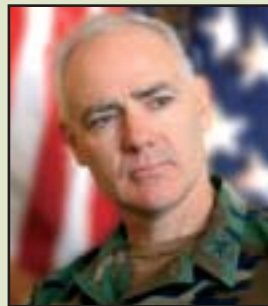
Aktivní zálohy letos po novu

str. 10

Stojí o naše zkušenosti

str. 15

Jako dobře promazaný stroj

Vyhlásí-li velitel polní nemocnice povel MASCAL, každý z jeho podřízených musí přesně vědět, kde je jeho místo a co má dělat. Nemocnici totiž zanedlouho čeká hromadný příjem pacientů, jejichž počet je vyšší, než je toto polní zdravotnické zařízení svými běžnými prostředky schopné zvládnout. Případný chaos je nepřijatelný, na chyby není čas. V zahraničních misích, kterých se česká polní nemocnice zúčastnila, nebyl MASCAL ničím neobvyklým.

„U Velké Střelné došlo ke střelbě na autobus, který následně havaroval. Na místě je asi deset zraněných osob. Potřebujeme pomoc vaší nemocnice,“ přijímá zprávu dozorcí 6. polní nemocnice z nadřízeného stupně a po jejím ověření ji hned předává veliteli. Ten se na jejím základě rychle rozhoduje, zda vyhlásí povel MASCAL. „Puma, puma, zde 100. Vyhlaste signál MASCAL, příjem,“ vydává pokyn náčelník 6. polní nemocnice pplk. Marek Kocvrlich. „Zde puma, rozuměl jsem, příjem,“ ozývá se ve vysílačce velitele hlas řidiče hotovostního sanitního vozu, který se zapnutým výstražným zařízením objede celý tábor. To je signál MASCAL pro všechny příslušníky polní nemocnice.

„MASCAL je plán hromadného příjmu zraněných,“ ochotně nám vysvětluje význam signálu pplk. Marek Kocvrlich. „Běžná služba v nemocnici dokáže ošetřit určité množství pacientů. Signál MASCAL se vyhláší v okamžiku, pokud nemocnice není schopna svými běžnými silami a prostředky zvládnout příjem většího počtu pacientů. Aktivuje se tím celá nemocnice, všichni

lékaři i zdravotnický personál, bez ohledu na to, zda jsou na večeri či odpočívají po službě,“ pokračuje dál pplk. Kocvrlich.

Personál nemocnice ví, co signál MASCAL znamená. Během chvilky jsou vojáci nastoupeni, náčelník nemocnice je informuje o vzniklé situaci a vydává nezbytné rozkazy. Mají jen několik minut na přípravu všeho nezbytného. Musejí přichystat operační sály a další zařízení nemocnice na příjem zraněných, je třeba kontrolovat elektrocentrály a ženisté začínají stavět další stan, do kterého budou přesunuti již zotavující se pacienti.

Do tábora přijíždí několik sanitek s deseti zraněnými. První ošetření jim poskytli již na místě nehody lékaři z polního obvoziště (role 1), ale mnozí z nich nezbytně potřebují pomoc lékařů v polní nemocnici. Ta má o dva stupně vyšší úroveň – role 3 a v civilním prostředí se dá přirovnat ke krajské nemocnici. „Rozdíl je v tom, že nenabízíme tak široké spektrum péče, ale náš hlavní profil je chirurgický pacient. Z hlediska lékařského osazení jsou zde chirurgové, arovní lékaři, stomatolog, internista nebo rentgenolog,“ popisuje strukturu lékařského personálu nemocnice její náčelník pplk. Kocvrlich, který jí velí teprve pět měsíců.

Na Libavé poprvé cvičili příslušníci 6. polní nemocnice v zimních podmínkách

Po vyložení ze sanitek jsou pacientům nejprve odebrány zbraně. O čtyři metry dál, v chodbě za vstupem do nemocnice, jsou tříděni do skupin podle závažnosti jejich zranění. „Při plánování cvičení jsme se snažili o to, abychom při této nehodě mohli nasimulovat co nejširší spektrum poranění. Z místa nehody nám sem přivázejí

Ve vyšetřovacích boxech pak týmy zdravotníků ošetřují nejprve pacienty s nejhorsími zraněními. Mohou odebrat vzorky, které jsou analyzovány v laboratoři o několik metrů dál. Samozřejmostí je i rentgenologické pracoviště, které svým vybavením a možnostmi může konkurovat obdobným zařízením v běžných nemocnicích.

pacienty se zlomeninami, otevřenými ranami i se střelnými poraněními,“ říká řídicí cvičení podplukovník Marián Tomašík.

Pacienti jsou podle závažnosti svých zranění rozdělováni do několika příjmových skupin. „Pacienti v první skupině vyžadují urgentní a život zachraňující zákroky. Jsou to ty nejtěžší úrazy a zranění, se kterými se musí v co nejkratší době dostat na operační sál,“ říká pplk. Kocvrlich. V další skupině jsou pak pacienti, jejichž stav je stabilizován a lékařský úkon je možné provést i později, a ve třetí skupině jsou ti, kteří nemají závažné úrazy či onemocnění. „První příjmovou kategorii ještě tvoří skupina pacientů označovaná jako P1-Hot, ve které jsou těžce zranění, jejichž stav vyžaduje neodkladný dlouhý chirurgický zákrok. Tito pacienti však musejí být odloženi,“ dodává pplk. Kocvrlich s tím, že v civilní nemocnici za normálního stavu by tomu bylo jinak. „Tam ale mají jiné prostředky, co se týká lidských zdrojů a materiálu. Při našem nasazení jsme limitováni omezenými kapacitami,“ vysvětluje nám důvody tohoto postupu náčelník nemocnice.

neustává ve sténání. Na zápěstí má napsanou dvojku, takže jeho zranění nejsou příliš vážná. „Není to s ním tak špatné, když má tolik sil křičet,“ prohodí kdosi v davu a vzápětí ocení, s jakým nasazením se voják zapojil do nácviku.

Ani ne za půl hodiny je po všem. Velitel ukončil cvičení. „Naším cílem nebylo učit se operovat, ale sladit práci jednotlivých členů nemocnice,“ informuje nás pplk. Marián Tomašík.

Šlo o první cvičení 6. polní nemocnice tohoto druhu v její historii. Zúčastnilo se jej 160 vojáků s 55 kusy techniky, což je z hlediska počtu personálu kompletní polní nemocnice. Polovina z jejích vojáků se již zúčastnila zahraničních misí, ostatní „ostré“ nasazení teprve čeká. I to byl jeden z důvodů konání této prověrky, aby se všichni příslušníci mohli seznámit s prací v polní nemocnici. „Před výjezdem do zahraniční mise se koná stmelovací cvičení, ale to je něco jiného, než jsme zde viděli dnes,“ říká pplk. Kocvrlich.

K 1. lednu tohoto roku navíc 6. polní nemocnice dosáhla počátečních operačních schopností. „Musíme být připraveni k plnění úkolů. To mimojiné obnáší doložit, že máme připraveny

lidské i materiální zdroje,“ dodává. Velitel ještě připomíná, že v loňském roce byla 6. polní nemocnice redислоkována ze Zbirohu do Olomouce a tento přesun skončil 1. října minulého roku. „Úkol byl splněn přesně tak, jak byl stanoven,“ odpovídá nám stručně náčelník nemocnice.

Cvičení na Libavé bylo unikátní také tím, že nemocnice nebyla ještě nikdy nasazena v tak nízkých teplotách. V Afghánistánu se sice v noci teploty pohybovaly kolem bodu mrazu, ale s počasím na Libavé se to nedá srovnávat. I proto bylo cílem tohoto cvičení také ověřit, zda a s jakými úpravami je možné nasadit tuto nemocnici v zimních podmínkách. „Museli jsme třeba

„Ne, já tam nechci,“ křičí zmlátěný voják na nosítkách, kterého právě vyložili ze sanitky a je na příjmu vyšetřován lékařem. „Moje noha! Co mám s nohou?“

zabezpečit, aby nám nezamrzala voda,“ popisuje pplk. Kocvrlich jeden z řešených problémů. Vodovodní trubky musely být omotány odporovým drátem, který je zahřívá, a dobře izolovány. „Septiky jsme částečně zakopali do země a obložili polystyrenem. Hlouběji už to tady nešlo, protože jsme narazili na břídlíci,“ dodává.

Vojáci se však třesutých mrazů na Libavé nedočkali. „Starousedlíci zde již dlouho nepamatují takové počasí, jako jsme měli my na začátku prosince. Takhle tu prý bývá na jaře,“ stěžuje si velitel na „nepřízeň“ počasí, přesto zde však panovaly k testování dostatečně nízké teploty. Také personál se musel vyrovnávat s nízkými teplotami. Ačkoliv vojáci nebyli během cvičení ubytováni v nemocničních stanech, přesto řadu z nich postihla viróza.

Vojáci polní nemocnici rozvinuli za pouhých pět dní. „Její postavení je jedna věc, ale druhou částí úkolu je zařídit, aby všechna její oddělení byla plně funkční,“ dodává pplk. Marián Tomašík.

Text a foto: Jan ZEMAN

Náčelník Generálního štábu všem příslušníkům resortu

Vážení vojáci, vážení občanskí zaměstnanci, kolegové,

v prvních dnech nového roku vždy přichází čas bilancování, sčítání úspěchů i okamžiků méně zdařilých, čas, kdy si připomínáme všechny blízké a navštěvujeme přátele. Nastává také čas poděkování všem těm, kteří nás uplynulým rokem provázeli, kteří nás podporovali, se kterými jsme pracovali na společném úkolu.

Armáda České republiky plnila v roce 2004 mnoho složitých úkolů vyplývajících z probíhající reformy ozbrojených sil. Nejsložitějším a nejuspěšnějším úkolem byla bezesporu realizace plné profesionalizace Armády České republiky jako prvního kroku k dosažení počítačických operačních schopností.

Podíleli jsme se nejen na těchto úkolech, ale současně také na plnění našich závazků v zahraničních operacích v Afghánistánu, Bosně a Hercegovině, Iráku, Kosovu a Řecku a šesti pozorovatelských misích OSN a OBSE.

Vysoce hodnotím práci každého z Vás, vojáků i občanských zaměstnanců, kteří odpovědně plnili a plní své úkoly. Trose kvalitní výsledky Vaší práce zvyšují kredit Armády České republiky v naší vlasti i ve světě.

Velmi si vážím Vašeho úsilí. Jsem hrdý, že i díky Vám se Armáda České republiky u veřejnosti zařadila mezi nejdůvěryhodnější instituce našeho státu.

Chťel bych proto jménem svým i jménem velení Armády České republiky popřát Vám a Vaším blízkým hodně zdraví a štěstí do nového roku 2005.

Těším se na další spolupráci.

**Náčelník Generálního štábu AČR
generálporučík Ing. Pavel ŠTEFKA**

I letos byl náčelník Generálního štábu generálporučík Pavel Štefka „zasypán“ novoročními přáními, jejichž počet dosáhl téměř 600. Ta z nejvzdálenějších míst přišla z Argentiny a Vietnamu. Nejužasnější a nejzajímavější přání budou opět zařazena do pamětní knihy. Ani letos mezi nimi nebudou chybět například přání od prezidenta republiky Václava Klause, vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě generála Jamese Jonese a dalších významných státních a vojenských představitelů.

-jz
Foto: -jho

BLAHOPŘÁNÍ A REPORTU

Vážená redakce,

před patnácti lety vyšlo první číslo armádního časopisu A report, které by dnešní čtenář pravděpodobně ani nepoznal. Velkou změnu k lepšímu doznala nejen formální stránka časopisu, patrná na první pohled, ale především jeho obsah. Během uplynulých patnácti let se postupným vývojem stal uznávaným populárně-odborným časopisem, určeným jak vojenské, tak široké veřejnosti.

Poděkování si zaslouží generace novinářů i vojáků, kteří se podílejí na výrobě i konečné podobě magazínu. Zasluhou jejich úsilí zůstává jistota, že se na stránkách A reportu pravidelně objevuje mnoho zajímavých informací, reportáží a rozhovorů z vojenského prostředí, kde si každý čtenář najde to své. Proto je A report u vojenské veřejnosti tolik oblíben a očekáván.

Přeji vám do dalších let hodně elánu a chuti do práce, aby časopis přinášel pravdivý obraz měnící se moderní profesionální Armády České republiky.

**Náčelník Generálního štábu AČR
generálporučík Ing. Pavel ŠTEFKA**

POZOR!

Zajímá vás perspektiva vašeho útvaru nebo modernizace a nákup nové techniky? Chcete znát názor náčelníka Generálního štábu na situace, se kterými jste se setkali?

Přinášíme vám unikátní možnost zeptat se přímo náčelníka Generálního štábu na věci, které vás zajímají a nebo trápí.

Své písemné dotazy můžete adresovat buď do redakce A reportu (fax: 973 219 933, areport@centrum.cz) nebo do Kanceláře náčelníka Generálního štábu (fax: 973 216 084, kangs@army.cz). S odpověďmi genpor. Pavla Štefky na vaše otázky se budete moci pravidelně setkávat na stránkách tohoto časopisu.

Redakce

Rok 2004 znamenal pro státní podnik LOM Praha nejen první rok existence po dokončené transformaci, ale stal se i rokem hledání aktivního zapojení podniku do charitativní činnosti. Po zralém uvážení se vedení podniku rozhodlo pro dlouhodobou spolupráci s Nadací Terezy Maxové v rámci nově zahájeného programu „30 minut pro život“ zaměřeného na děti z kojeneckých ústavů. Program byl zahájen 25. 11. 2004 charitativní módní přehlídkou, kterou podpořil i monacký princ Albert. LOM Praha, s. p., se stal oficiálním partnerem této akce a v dalších letech bude podporovat projekt zaměřený na umísťování malých dětí do pěstounské péče.

Text a foto: Hana PUSTELNÍKOVÁ

● Duchovní služba AČR byla 6. prosince 2004 při ekumenické bohoslužbě v Praze přijata jako první vojenská duchovní služba na světě do komunity Kříž z hřebů. Posláním tohoto mezinárodního křesťanského společenství působícího při anglikánské katedrále v Coventry je přispívat k míru a usmíření.

-le-

● Ve čtvrtek 9. prosince 2004 navštívil ministr obrany České republiky Karel Kühnl Velkou Británii. Během návštěvy jednal s ministrem obrany Velké Británie Geoffreyem Hoonem a náměstkem ministra zahraničních věcí Velké Británie Chrisem Mullinem. Hlavním tématem jednání byla spolupráce obou zemí v zahraničních operacích. Oba britští představitelé požádali Českou republiku o zvážení rozměru účasti Armády České republiky na stabilizaci bezpečnostní situace v Iráku. Britská strana považuje současné nasazení AČR v Iráku za mimořádně cenný příspěvek k budování irácké bezpečnosti. Ministr obrany Karel Kühnl k tomu uvedl: „O názoru britské strany budu informovat vládu. Stabilizace bezpečnostní situace v Iráku, na které se český kontingent Vojenské policie nikoliv nevýznamným způsobem podílí, má přímý význam pro bezpečnost Evropy a České republiky. Musíme však důkladně zvážit ekonomické i personální možnosti Armády České republiky v souvislosti s plánem zahraničních operací na příští rok.“

-AČ-

● Stejně jako každým rokem se i loni uskutečnila konference k jazykové přípravě v resortu MO, která byla pořádána za účelem vytyčení cílů a úkolů jazykové přípravy pro následující období a výměny zkušeností jazykových pracovišť z organizace a provádění jazykové přípravy. Celá akce proběhla

24. listopadu 2004 ve Vyškově a zúčastnilo se jí nejen velké množství pracovníků aktivně se podílejících na jazykové přípravě, ale i celá řada řídicích funkcionářů Armády České republiky. V první části konference se všichni zúčastnění seznámili s novými požadavky na organizaci jazykové přípravy, se současným nelichotivým stavem plnění úkolů v této oblasti a s návrhy, jak tyto problémy řešit. V části druhé se jednalo v سکech s cílem připravit novou koncepci jazykové přípravy v resortu MO ČR.

-JV-

● Kryty v pražském metru nejsou vhodné k ochraně občanů v krizových situacích. Stát už proto nebude financovat jejich opravy a další peníze ušetří také při výstavbě nových stanic podzemní dráhy v hlavním městě. Novinářům to v polovině prosince loňského roku řekl ministr vnitra František Bublan po jednání Bezpečnostní rady státu, která se zabývala strategií ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015. V metru se mají místo krytů budovat zařízení, která dokážou odhalit například chemický nebo jiný útok.

-le-

● Starosta lotrinského městečka Darney Jacques Dumoulin převzal 13. prosince 2004 od zástupců českého velvyslanectví ve Francii šek v hodnotě 200 000 korun na údržbu místního Památníku československým vojákům. Šlo o dar Ministerstva obrany ČR. Památník je na místě, kde francouzský prezident Raymond Poincaré 30. června 1918 předal československým vojákům prapor jednotky a oznámil, že Francie jako první mezi spojenci uznává právo Čechů a Slováků na samostatný stát. Toto datum se v České republice slaví jako Den ozbrojených sil.

-le-

● Ve středu 15. prosince 2004 přesně v 15.00 hodin velitel 5. česko-slovenského praporu podplukovník Antonín Genser předal operační úkol česko-slovenské jednotky v misi JOINT GUARDIAN (KFOR) na území Kosova novému veliteli základny Šajkovac majorovi Romanu Náhončíkovi. Slavnostního nástupu spojeného s předáním bojové zástavy mezi jednotkami se zúčastnili velvyslanec České republiky v Srbsku a Černé Hoře Ivan Jestřáb a velvyslanec Slovenské republiky v Srbsku a Černé Hoře Miroslav Lajčík. Hosté ve svých vystoupeních ocenili vysokou profesionalitu a spolehlivost vojáků České a Slovenské republiky při plnění úkolů mise a zejména jejich nasazení při obnově pořádku po březnových nepokojích. Rotace příslušníků Armády ČR v misi KFOR byla ukončena 17. prosince 2004 návratem velitele 5. česko-slovenského praporu podplukovníka Antonína Gensera a 90 vojáků do vlasti.

-TSMO-

● Dne 2. prosince 2004 převzala Evropská unie odpovědnost za mírovou mnohonárodní operaci ALTHEA na území Bosny a Hercegoviny od sil NATO. Kontingent AČR v této operaci působí ve společně rakousko-české strážní rotě určené k ochraně Velitelství úkolového uskupení Sever (MNTF-North) na základně Eagle Base v Tuzle. AČR do této jednotky vyslala 54 příslušníků. Zároveň se předpokládá do operace vyslat v dubnu až květnu dva víceúčelové vrtulníky Mi-17 s osádkami. Tyto síly a prostředky AČR budou součástí sil MNTF-North pod velením Finska. Ve štábu velitelství EUFOR v Sarajevu působí v řídicích a odborných funkcích 7 příslušníků AČR. Na nově vytvořeném velitelství NATO v Sarajevu působí 1 důstojník AČR. Odlet příslušníků kontingentu AČR z letiště Pardubice se uskutečnil 28. prosince 2004.

-TSMO-

Ministr obrany Karel Kühnl vyslechl ve Strakonících poslední hlášení vojáka základní služby

komentoval svoji „funkci“ administrativně posledního vojáka základní služby desátník Jaroslav Grund. Do chvíle, než definitivně opustí brány kasáren, mu zbýval ještě necelý den. „Čeká nás ještě odevzdání věcí, s klukama si

Jaroslav Grund byl poslední

„Jako ministr obrany bych neměl mít radost z toho, že armáda přichází o vojáky, ale v tomto případě tomu tak není. Po téměř 140 letech končí vojenská základní služba,“ uvedl ministr Kühnl, který se s posledními „základáky“ přijel rozloučit do Strakoníc. Ještě předtím se setkal s místostarostkou Strakoníc Zdeňkou Tomšovicovou, které předal certifikát, že toto město je jedno z posledních posádek, v němž sloužili vojáci základní služby.

„Děkuji za tento certifikát a jsem upřímně ráda, že se naše město právě tímto okamžikem zapsalo do historie,“ poděkovala místostarostka a ministři obrany věnovala sborník města a keramický hrníček se slovy, že si přeje, aby při dalších rozhodováních na toto město nezapomněl. „Další spolupráce je nezbytná, protože zde bude sloužit přes tisíc profesionálních vojáků,“ dodal ministr.

„Strakonice jsem si vybral proto, že je zde poměrně velký počet vojáků základní služby, kteří odcházejí do civilu. Myslím si, že je hezké, že k tomu dochází právě ve Strakonících, které se tak nebudou pyšnit jen pověstným

„Pane ministře, voják základní služby desátník Jaroslav Grund. Během mé služby se nic zvláštního nestalo,“ zahlásil se desátník ministři obrany Karlu Kühnlovi. Je 21. prosinec a ve Strakonících je nastoupeno 100 vojáků základní služby, kteří slouží v této posádce. Zítřka s bezmála dvěma tisíci kolegy odejdou do civilu a tento okamžik se navždy zapíše nejen do vojenské historie České republiky.

Strakonickým dudákem, ale i strakonickým vojákem, který uzavře kapitolu českého vojenství,“ uvedl ve svém projevu ministr obrany Karel Kühnl.

„Chtěl bych vám nyní představit administrativně posledního vojáka základní služby v historii vojenství – desátníka Grunda,“ řekl ministr obrany novinářům. Po skončení slavnostního nástupu požádal Karel Kühnl desátníka Grunda, aby jej provedl kasárnami, kde sídlí 25. protiletadlová brigáda. „Tamhle je posádková ošetrovna, kde jsme strávili hodně času, obzvláště, když bylo takové počasí, jako je dnes,“ popisoval desátník. Ministra obrany pak provedl ubytovací částí pro vojáky základní služby, jídelnou, klubem a sportovní halou.

„Já to teď beru úplně normálně, jako že jsem voják, nepřemýšlím nad tím, že jsem poslední,“

pak zahrajeme karty a budeme čekat na zítřek,“ popisuje své zbývající chvíle na vojně desátník, který již s kolegy odchod do civilu náležitě oslavil v nedaleké hospůdce.

Dvacetiletý Jaroslav Grund, který od března sloužil u 25. protiletadlové brigády ve funkci řidiče speciální techniky baterie řízení a velení, se po vojně vrátí domů do Postoloprta, kde mu ve firmě celý rok drželi místo. „Jsem řidič a určitě využiji to, co jsem zde dělal, protože jsem tady měl podobnou funkci, i když jsem jezdil se speciální technikou,“ říká Grund. Službě v armádě se nevyhýbal, ale profesionálním vojákem být nechce. „Neláká mě to. Byl bych odloučen od rodiny. To je jeden z hlavních důvodů,“ vysvětluje svůj postoj desátník.

Ministr obrany Karel Kühnl vojákům poděkoval i za to, že se nesnažili službě v armádě vyhýbat a přispěli tak k její plynulé profesionalizaci. Setkání s vojáky základní služby zakončil slavnostním obědem v kulturním domě.

Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

40 m/s. Na velké vzdálenosti jej lze přepravovat po železnici nebo letecky. Dokáže sledovat až 200 cílů s přesností 50 až 300 m na vzdálenost 450 km (dosah je omezen pouze rádiovým horizontem).

ZA ROK PRO NATO

V letošním roce dojde k restrukuralizaci specializovaných sil AČR, jejichž úkolem bylo zajištění specializace naší armády

VĚRA do výzbroje

Na letišti Planá u Českých Budějovic je 7. prosince 2004 neobvykle živo. Za mrazivého počasí je funkcionářům AČR a početným zástupcům sdělovacích prostředků předvedeno částečné rozvinutí pasivního sledovacího systému VĚRA. Ukázka je součástí oficiálního ceremoniálu, v jehož rámci zástupci pardubické společnosti ERA předali první sériový komplet VĚRA S/M české armádě, konkrétně příslušníkům 53. centra pasivních systémů a elektronického boje.

Této praktické ukázce předcházelo krátké představení celého systému, na které náčelník štábu společných sil AČR brig. gen. Jiří Jančík mimo jiné připomněl, že zavedení VĚRY S/M do výzbroje je nejen důležitým krokem při realizaci našeho závazku vůči NATO, ale také „naplňuje ambice ČR na udržení vedoucí úlohy v rámci Aliance v oblasti pasivních sledovacích systémů“.

Pro specialisty z 53. centra však nová VĚRA S/M není až tak neznámá. Od března roku 2003 totiž disponují funkčním prototypem tohoto systému a intenzivně jej používali. Nejen u nás, ale i v zahraničí. Zmíněný prototyp VĚRA S/M byl ještě téhož roku nasazen v Německu při cvičení Clean Hunter, kdy tento systém předával příslušné informace i do aliančního centra velení a řízení vzdušných sil v Messtettenu. O rok později následovala účast na cvičení Elite opět na území našeho západního souseda, avšak tentokrát již v podmínkách vedení elektronického boje. VĚRA S/M předávala nejen informace o vzdušných i pozemních cílech, ale dokázala sledovat a identifikovat i prostředky elektronického boje (rušiče).

Zkušenosti z praktického provozu byly pochopitelně zohledněny u nového systému VĚRA

S/M. Na první pohled je nejvíce viditelná změna u přívěšů s teleskopicky výsuvnou anténou. U prototypu jsou použity jednoosé přívěšy. Protože se však jejich hmotnost okolo 7,5 t ukázala na toto řešení příliš vysoká, využívá sériové provedení přívěšy dvouosé. Kromě toho má nový systém odlehčený stožár a využívá jiné anténní prvky i software. Základ kompletu VĚRA S/M tvoří čtyři přijímací bezobslužné stanice AN-17 na dvouosých přívěsech a stejný počet tažných vozidel Tatra T-815 4 x 4, na kterých jsou ještě snímatelné skříně. Stanice jsou umístěny na vhodných místech v terénu a předávají informace do centrální procesorové stanice, která přijaté signály zpracovává v reálném čase a zajišťuje vyhodnocení polohy cílů ve třech souřadnicích. Ustavení do terénu a rozvinutí každé ze čtyř přijímacích stanic zvládnou 3 vojáci. Po jejím zprovoznění se přesunou do obytného skříňového kontejneru, který jim poskytuje nezbytné zázemí pro 24hodinové směny. Vlastní stanice totiž při provozu nevyžadují přímou obsluhu. Jejich baterie vydrží 12 hodin, po této době je nutné je dobít z vlastní elektrocentrály. Časový limit na výstavbu celého systému VĚRA S/M je pouze jedna hodina, může fungovat za teplot -32° až +45° a při větru až do rychlosti

v rámci NATO. Při tomto procesu dojde i ke spojení 53. centra pasivních systémů a 111. praporu elektronického boje do jednoho útvaru. Ten bude rozmístěn jak v Opavě, tak v Českých Budějovicích. V posledně zmíněném městě bude pokračovat rota pasivních sledovacích systémů vyčleněná pro NATO. Výcvik a příprava (včetně cvičení ve studených klimatických podmínkách Finska) probíhá tak, aby k 1. 1. 2006 rota splnila počáteční operační schopnosti, mohla v případě nutnosti vyjet do zahraniční mise a působit ve prospěch Aliance. Podle velitele 53. centra pasivních systémů pplk. Vladimíra Peška má rota PSS tvořit kompaktní celek specialistů pasivních systémů včetně příslušníků strážní jednotky a logistiky, a proto bude při činnosti v nejrůznějších oblastech do značné míry nezávislá.

Do budoucna armáda plánuje prototyp VĚRY S/M přestavět a upravit tak, aby odpovídal novému systému. Tento komplet pak poslouží v případě nasazení nového systému v zahraničí například při ochraně ČR nebo i pro případnou rotaci.

Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Jan PROCHÁZKA

Podtrženo, sečteno

Děly se to věci! Pod čarokrásným a slunečným panoramatem Krkonoš vládla idylka, avšak ve Vojské zotavovně Bedřichov občas až zamrazilo. Jednali zde armádní odboráři. Věcně, konkrétně, ale především kriticky. A to nejen vůči sobě samým, nýbrž i vůči „svému“ zaměstnavateli. Dvoudenní IV. sjezd Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády dal jasnou odpověď, na kolik bylo programu ČMOSA v letech 2001 – 2004 učiněno zadost.

INFORMACE OD PRAMENE

Sjezd armádních odborářů přikrášlilo pár výjimečných okamžiků. Účast místopředsedy vlády ČR, ministra práce a sociálních věcí byla nepochybně jednou z nich. Proč? Delegáti dostali informace přímo od zdroje. Jenom novému zákoníku práce se Zdeněk Škromach věnoval bezmála půl hodiny. Poté přišla na řadu blízkí se legislativní smrt v sociální oblasti: novela zákona o kolektivním vyjednávání, zákon o inspekci práce, zákon o nemocenském pojištění, zákon o životním minimu...

Samozřejmě že došlo i na profesionální armádu. „V Armádě ČR dochází k zásadním až revolučním změnám a já považuji za důležité být v obraze i očima odborářů,“ zdůvodnil svůj příjezd do Špindlerova Mlýna místopředseda vlády a pokračoval: „Mnohé sociální instituty fungují v armádě lépe než v jiných resortech státní správy. Nebudu ale zastírat, že právě proto existují určité tlaky tyto výhody u takzvaných ozbrojenců sjednotit. Bude tedy třeba o tom jednat. Hledání kompromisů by však nemělo být

v žádném případě na úkor jakéhokoliv snižování. Standardy by měly být zachovány. Žádné katastrofické scénáře vůči zaměstnancům resortu Ministerstva obrany se nepřipravují. Alespoň já osobně jsem je nezaznamenal,“ dodal Z. Škromach.

Následný povzdech, že právě jeho resort MPSV a Ministerstvo obrany jsou první na ráně co se týče šetření státních peněz, našel odezvu a vyburcoval přítomné delegáty k svěží diskusi. Dotazů z pléna bylo bezpočet. Vzácný host však trpělivě odpovídal a nebyť schůzky s premiérem Grossem v Praze, shořel by jednací řád sjezdu v odborářském „kotli“ beze zbytku. Pro úplnost zbývá dodat, že delegaci MO ČR vedl náměstek ministra obrany – ředitel Kanceláře MO Pavel Mašek.

PRAVDIVÉ ZRCADLO

S vyhodnocením plnění programu Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády od minulého sjezdu předstoupila před delegáty jeho předsedkyně Jitka Šebková.

Českomoravský odborový svaz civilních zaměstnanců armády zhodnotil plnění svého programu

Zevrubnou analýzou jednotlivých oblastí vystihla reálný obraz současného dění v armádních odborech.

Ty tam jsou časy, kdy se pod slovem odbory vybavily pouze rekreace, respektive kolekce na Vánoce. Současný ČMOSA představuje klíčového hráče, který „kope“ nejen za členy svého svazu, nýbrž i za všechny občanské zaměstnance resortu Ministerstva obrany. A to nejen v pracovních oblastech, ale také při kolektivním vyjednávání, v sociální sféře či v jednáních o výši mezd a platů. „Při uzavírání kolektivních smluv jsme využili všech zákonných možností ve prospěch zaměstnanců. Základním organizacím na všech stupních řízení byla za tímto účelem poskytována všestranná pomoc. Navíc, s vedením resortu MO byla uzavřena dohoda o spolupráci, která stanovuje základní rámec v legislativní oblasti, při výměně informací z kontrolní činnosti, součinnost při řešení stížností zaměstnanců, jakož i základní podmínky pro práci odborových funkcionářů,“ říká předsedkyně ČMOSA.

Život miní, čas mění. Všudypřítomná reforma armády s sebou přinesla i trpké dopady. „Mnohdy se preferovalo striktní plnění rozkazů na úkor respektování obecně platných zákonných předpisů, ale i základních etických norem, včetně zásady ‚dobrých mravů‘. Odborový svaz se tudíž v maximální možné míře snažil různými způsoby, především v sociální oblasti, pomoci,“ dodává J. Šebková.

DISKUSE JAKO BŘITVA

Není nad praktické poznatky. V diskusi jich zaznělo mnoho a zcela bez servítků. Tady jsou dva zcela nahodilé.

„Následkem reformy Armády ČR dochází ke snižování počtů občanských zaměstnanců a tím k poklesu členů Českomoravského odbo-

rového svazu civilních zaměstnanců armády. To je jev, kterému se neubráníme. Věkový průměr v naší organizaci je 50,3 roků. Mám signály, že v některých organizačních složkách armády jsou obavy ze založení odborové organizace. Co však nechota mladých nebo zaměstnanců ve středním věku zapojit se do činnosti odborů? Snad z důvodů obav ze ztráty zaměstnání nebo vlastního nezájmu udělat něco navíc. Zkrátka, dnes se velmi těžko hledá cesta, jak získat nové členy. Na druhé straně každý zaměstnanec, tedy i nečlen odborů, požaduje navýšení platu nebo se ptá, co jste vy odboráři udělali pro nás, abychom nepřišli o práci.

Dalším jevem, na který hodlám poukázat, je vztah k občanským zaměstnancům ze strany některých vojáků z povolání. Lze to pojmenovat jako nevhodné chování. Mnozí vojáci považují občany ne zrovna za rovnocenné partnery. Mohu to doložit případem, týkajícím se pracovní neschopnosti jednoho o. z. Musíme být velice pozorní a všímaví k těmto záležitostem. Problémy se šikanováním existují. Potvrdil mi to i pracovník střediska regionálního právního poradenství, který uvedl, že šikana se stává nejčastějším důvodem návštěv jeho klientů,“ řekl delegát sjezdu ČMOSA z Liberecka.

S podobnou rétorikou vystoupil předseda odborářské organizace z Karlovarska. „Vyplácení odměn v měsíci říjnu 2004. Problém! Rozdělení mělo jít přes odbory, ale ty k tomu vůbec nebyly přizvány. Jednoho oceněného vybral sám pan ředitel VUSS, ostatní čtyři navrhl zástupce vedoucího provozního střediska. Mimo jiné, byla vybrána i občanská zaměstnankyně, která je od poloviny května 2004 v pracovní neschopnosti z důvodu rizikového těhotenství. Částky pro vyvolené – cca jeden plat. Konkrétně od 8 tisíc Kč výše. Pohrdání odborností techniků je na denním pořádku. Firmy vyhrávající výběrová řízení se rekrutují z oblastí Plzně, Klatov

a Janovic. V našem regionu jsou sice také, ale do výběru se psát nesmějí, protože si pan ředitel vybere sám. Dalším problémem je strava. V listopadu a prosinci 2004 nebyla možnost stravování ve VZK. Výhledově se řešení jeví v tzv. gastroturkách, ale kde je v lese proměnit za jídlo? A takto by šlo pokračovat dále. Ptáte se, zda se obávám o místo? Obávám, ale někdo to vše konečně říci musí. Obávají se všichni, ale stále si myslí, že vyhození nebudou právě oni. Uznáte, že situace je neúnosná. Ale jak se zdá, nikomu to nevadí. Praha a Stará Boleslav jsou přece tak daleko a asi k nám nikdo nedohlédne. Všichni se bojí přijít o místo, když by je čekal jen úřad práce. Ale vždyť snad nemůže být celý národ na úřadu práce,“ řekl delegát sjezdu a nemálo jeho kolegů z auditoria souhlasně pokyvovalo hlavou. „U nás je to přesně tak,“ ozývá se několikrát ze sálu.

JEDNOLITÝ MANDÁT

Volba předsedy Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády vyzněla jednomyslně. Všichni, co hlasovali, chtěli v čele armádních odborů opět Jitku Šebkovou. „Od delegátů jsem dostala ten nejsilnější mandát. Uprímně řečeno, s tak jednoznačnou volbou jsem nepočítala. O to víc je to pro mě zavazující a já udělám maximum, abych nezklamala. Na armádní odbory čeká spousta nelehké práce. Musíme se však do toho razantněji opřít a dát o sobě ještě více vědět. Na problémy nelze donekonečna pouze ukazovat, ty se musejí konkrétně řešit. Jinak jsme sami proti sobě. Zkrátka, musíme přitvrdit,“ konstatovala staronová předsedkyně ČMOSA Jitka Šebková.

Pavel LANG
Foto: Jiří HOKŮV

Aktivní zálohy letos po novu

Uplynulý rok byl v budování aktivních záloh svým způsobem přelomový. Byl to první rok, kdy se začaly vytvářet stopadesátičlenné pěší roty při 14 krajských vojenských velitelstvích (KVV). Byl to rok, kdy se takřka za chodu vymýšlel obsah a metodika výcviku těchto záložníků. Byl to rok, kdy se hlouběji začala prověřovat jejich morální bezúhonnost, protože se zjistilo, že se k zálohám přidávaly i osoby, které je vhodné držet od zbraní co nejdál. Byl to rok, kdy zdárně ukončili dvouletý přeškolovací výcvik příslušníci tankové roty aktivních záloh Československých legií. Byl to rok, který v novém branném zákoně přinesl úpravu povinností aktivních záložníků a další detaily.

Vsoučasnosti existují tři druhy jednotek aktivních záloh. Kromě již zmíněných pěších rot, které jsou v průměru naplněny z více než 60 %, a tankové roty z Páralovic cvičí v Prostějově ještě průzkumná rota. Spektrum záložních jednotek se však letos rozšíří.

K letošnímu 1. červenci se v Páralovicích připravuje nová mechanizovaná rota záložníků a dvě ženijní roty v Bechyni. K témuž datu se počítá i s ustavením družstva kaplanů a družstva novinářů. Podle informací Miroslava Mana, pracovníka kanceláře náčelníka Generálního štábu, který se zabývá koordinací aktivních záloh, zájem o vznik zhruba šedesátičlenné záložní jednotky projevil náčelník Vojenské policie generál Kubát (možná se vytvoří už letos v říjnu). Také pracovníci veterinární služby

vyslovili přání ustavit četu psůvodů (ostatně prý tři záložní psůvodů už cvičí při veterinární základně v Grabštejně). O vlastních jednotkách aktivních záloh začínají uvažovat také představitelé meteorologické služby a spojaři. Jejich jednotky se však nebudou utvářet letos, ale až v následujících letech.

Asi největší obtíže v „záložní“ oblasti se letos vyskytly kolem materiálního zabezpečení týdenních vyvedení příslušníků pěších rot do výcvikových prostorů. „Když jsem vyjžděl na cvičení s rotou od útvaru, měl jsem materiál pohromadě, řekněme, za den dva. Vzhledem k tomu, že KVV nemá vlastní sklad, jsme materiál pracně sháněli bratru měsíc a půl,“ svěřil se před časem major Pavel Veverka ze 13. KVV Hradec Králové, který řídil zaměstnání na cvičení 131. pěší roty.

Od dubna by měla být situace jiná. „Krajské roty budou cvičit ve třech výcvikových prosto-

rech – Libavá, Boletice a Hradiště,“ říká Miroslav Mana. „A tam bude uložen materiál, který tyto jednotky potřebují pro výcvik svých odborností. Rota se sejde na velitelství, autobusy se přepraví na příslušné VVP, nafasuje materiál, týden odcvičí, materiál ošetří, předá a odjede domů.“ Jedná se o zbraně, ale také kupříkladu o vozidla, polní kuchyň, ženijní materiál, spojovací prostředky, osvětlovací soupravy anebo třeba motorové pily.

Specialisty a celý velitelský sbor však z kraje roku čekají týdenní kurzy, které proběhnou ve výcvikové základně a Vojenské akademii ve Vyškově. Až pak teprve krajská velitelství zahájí výcvik svých jednotek v poli.

Posun nastává také ve výběru a uložení materiálu vytípaného pro případ ostrého nasazení záložníků během výjimečného cvičení na záchranné práce „při živelních pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, životní prostředí nebo značné majetkové hodnoty“, jak jejich poslání definuje branný zákon. Vybavení a materiál v objemu pro 5 rot bude uložen v základnách logistiky. Jedná se o vozidla, osvětlovací soupravy, centrály, ženijní nářadí, apod. „S materiálem pro pět rot se počítá proto, že nepředpokládáme nasazení všech krajských rot najednou,“ vysvětluje Miroslav Mana. „Podle zákona můžeme povolat záložníky na výjimečné cvičení v délce do čtrnácti dnů, takže jsme schopni vytvořit tři běhy po dobu šesti týdnů. Nutno si však uvědomit, že záložníci jsou až třetí sled. Jako první nastupují jednotky integrovaného záchranného systému, druzí jsou vojáci profesionálové a pak teprve by byly použity aktivní zálohy.“

Text a foto: Jaroslav PAJER

Armáda se po čtyřech letech vrací na Hradčany. Tedy ne doslovně, ale prostřednictvím stále expozice Zbrojnice v Pražské věži Mihulka Pražského hradu, kterou připravil Vojenský historický ústav Praha a Správa Pražského hradu. Slavnostního otevření stále expozice, zpestřeného ukázkou šermířského umění 17. století, se 14. prosince večer kromě celé řady čestných hostů zúčastnil i prezident České republiky Václav Klaus. „Jsem rád, že se podařilo realizovat tuto myšlenku, využít tento objekt k tomu, abychom se mohli my, kteří se v této oblasti tak dobře nevyznáme, podívat na vojenství 17. a 18. století,“ řekl prezident. „Myslím si, že Pražský hrad se hodí přesně na historické předměty tohoto typu.“

Armáda se vrátila na Hrad

v depozitářích, ošetřeno a připraveno k výstavám.“

Mnohem obtížnější, než připravit samotnou expozici, bylo vyjednávání o možnostech vystavovat na Pražském hradě. Zájemců o tyto exkluzivní prostory je prý mnoho a volného místa málo. Rozhodující roli kromě osobních kontaktů v tomto případě sehrála podpora Vojenské kanceláře prezidenta republiky a Hradní stráže. Pracovníky VHÚ limitovala i skutečnost, že vystavují v památkově chráněném objektu. „Do stěn jsme nemohli zatlouci jediný hřebík. Byli jsme odkázáni vysloveně na to, co zde zbylo po našich předchůdcích. Ve stálé expozici je tedy jen osm stolových vitrín a pět solitérních. Takže počet předmětů zde vystavených není takový, jako bychom si představovali,“ uvedl Jan Šlach z VHÚ.

Přízemí věže je věnováno vývoji vojenství v 17. století. Hlavní motiv představují dvě scény, které zavádějí návštěvníka do doby krátce po skončení třicetileté války. V jedné z nich se může seznámit s dělostřeleckou dílnou, ve které dělník pomocí kladky zvedá hlavěň. Druhá scéna znázorňuje přípravu dělostřelců k obraně hradu ve druhé polovině 17. století.

Také těžiště výstavního prostoru druhého patra tvoří aranžovaná scéna s dobovými

Na návštěvníky Pražského hradu čeká ve věži Mihulka nejen expozice vojenství ze 17. a 18. století, ale i výstava „Od knížecí družiny k Hradní stráži prezidenta“

vojenstvími výjevy tentokrát z 18. století. Je zde možné vidět například ranhojiče v akci, případně navštívit důstojnický pokoj.

Součástí projektu budou příležitostné výstavy, které by se měly pravidelně střídát ve

druhém patře věže zhruba v půlroční periodě. Ta současná nese název „Od knížecí družiny k Hradní stráži prezidenta“. Návštěvníci zde uvidí například návrhy uniforem gardy císaře Rudolfa II. či součásti výzbroje a výstroje Hradní stráže československých prezidentů. Zajímavé jsou i dobové fotografie a doprovodné texty. Výjimečným exponátem je například uniforma Hradní stráže, která byla zavedena v květnu 1989 a byla používána pouze několik měsíců. Když pomineme její ne příliš zajímavé estetické řešení, přinejmenším diskutabilní je i skutečnost, že vycházela ze stejnojmenného, který používalo Vládní vojsko v době protektorátu. I to ale vypovídá mnohé o době, kdy vznikla.

Vojenskému historickému ústavu se podařilo podepsat se Správou Pražského hradu smlouvu na deset let. Takže v budoucnu se zřejmě v Mihulce dočkáme i dalších expozic vojenského charakteru.

Výstava je otevřena denně od 9 do 16 hodin. Plné vstupné je 50 Kč, snížené 25 Kč, držitelé ZTP průkazů mají vstupné zdarma.

Text a foto: Vladimír MAREK

Pečeť kvality

Podarilo se! Ústřední vojenská nemocnice Praha zdárně ukončila mezinárodní akreditaci a získala pečeť kvality. Nejen jako první zdravotnické zařízení v České republice, nýbrž i ze zemí ve střední a východní Evropě. Pražská nemocnice se tak zařadila mezi šedesát podobně oceněných ústavů na světě.

PRVNÍ V REPUBLICE

Potvrzení o kvalitě vydává uznávaná organizace Joint Commission International (JCI). Ta vychází z více než padesátileté zkušenosti akreditace zdravotnických zařízení ve Spojených státech. Ze šedesáti nemocničních ústavů na světě je jich s akreditací JCI nejvíce v Dánsku a v Irsku. Nejbližší takto oceněná nemocnice je v německém Chemnitzu. O mezinárodní akreditaci usilují také další české nemocnice, a to například pražská Homolka nebo Masarykův onkologický ústav v Brně. Díky mezinárodní pečeti získávají zdravotnické instituce vyšší důvěru pacientů z hlediska kvality péče a bezpečí. Není tajemstvím, že udělené akreditace s sebou přináší i finanční výhody. V zahraničí už teď pojišťovny uzavírají smlouvy buď jen s akreditovanými nemocnicemi nebo jim alespoň platí za tutéž práci vyšší částky.

Získat mezinárodní pečeť kvality není jen tak samo sebou. Ústřední vojenská nemocnice Praha o to usilovala od roku 2000. Aby se ÚVN zařadila

Ústřední vojenská nemocnice Praha vstoupila do vybrané společnosti

mezi zdravotnickou špičku, musela splnit 1500 požadavků. Nad jejich konkrétní realizací bděla zvláštní komise JCI, která o konečném udělení akreditace rozhoduje. Mimochodem, hodnotí se téměř všechno – od kvality lékařské péče, přes komfort a soukromí pacientů až po evakuační plány. Zkrátka, pražská Ústřední vojenská nemocnice musela změnit nejen systém práce, ale také provést rekonstrukce a úpravy budov z důvodu maximální bezpečnosti pacientů.

„Závěrečná inspekce proběhla na přelomu listopadu a prosince 2004. Z 1500 ukazatelů nebyly stoprocentně splněny pouze čtyři. ÚVN vyhověla standardům z 99,5 procenta,“ konstatuje David Marx, český zástupce společnosti JCI, která mezinárodní certifikáty uděluje.

Akreditační řízení v ÚVN Praha trvalo čtyři roky. „Přímé náklady spojené s akreditačním řízením jsou asi třímilionové,“ říká plukovník Štefan Brunclík, ředitel Ústřední vojenské nemocnice Praha a pokračuje: „Nesmíme však zapomenout na to, že splnění všech standardů, kterých je zhruba 360, pro nás znamenalo další investice do bezpečnostních a informačních systémů i do rekonstrukce budov a jejich úprav. A když do toho započítám ještě přestavbu nového pavilonu, která se pohybovala ve výši cca 900 milionů Kč, je třeba říci, že to nebyla levná záležitost.“

Ředitel ÚVN Praha se neobává, že udělením mezinárodní pečeti kvality a tím pádem i vzrůstem prestiže nemocnice dojde k extrémnímu nárůstu pacientů. „Na jedné straně cítíme, že zájem o naši nemocnici stoupne, ale na druhé straně máme určité limity od zdravotních pojišťoven, tudíž nemůžeme svévolně zvyšovat počet pacientů,“ dodává plk. Brunclík.

Získání mezinárodní akreditace od Joint Commission International není takřikajíc na věčné časy. Potvrzení o kvalitě se vydává na tři roky, během nichž může komise JCI stav ve zdravotnickém zařízení kdykoliv překontrolovat. Za tři roky experti kvalitu ÚVN Praha opět prověří.

Čím se Ústřední vojenská nemocnice Praha odlišuje z pohledu řadového klienta od ostat-

ních zdravotnických zařízení v České republice? Tím nejviditelnějším měřítkem je bezesporu důraz na soukromí pacienta. Ubytováním počínaje, chorobopisem konče. „Záležitosti týkající se zdravotního stavu dotčeného s ním probíráme v soukromí vyšetřovny,“ dodává ředitel nemocnice.

Z očí do očí

Názorným příkladem nového a moderního je oční klinika. V roce 2004 prošla řadou podstatných změn, včetně stěhování do nových prostor. Mezinárodní akreditace pro ni představuje pomyslnou třěšničku na dortu. „Díky akreditaci jsme si uvědomili spoustu souvislostí, na které jsme dříve až tolik nemysleli. Jinými slovy, doposud jsme jeli ve vyjetých kolejkách. Nyní přicházejí změny. Nejsou malé a týkají se především bezpečnosti pacientů,“ říká plk. doc. MUDr. Jiří Pašta, CSc., přednosta oční kliniky Ústřední vojenské nemocnice Praha a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Stačí vstoupit, porozhlédnout se, krátce se po oční klinice projít, abyste jejímu přednostovi dali za pravdu. Stavební úpravy šly skutečně na ruku jen a jen pacientovi. Recepce počínaje, přes čekárny u jednotlivých ambulancí až po lůžkovou část.

Bylo by naivní srovnávat mezinárodní pečeť kvality s kouzelným proutkem. „Úroveň naší léčby je stejná, ale způsob jejího poskytování je mnohem bezpečnější než dříve. Změnil se celý systém určování léčby a její vlastní aplikace,“ konstatuje doc. Pašta a stručně uvádí konkrétní příklady: „Režim na sále a vše, co s ním souvisí, jednorázové pomůcky, přetlak nad operačním stolem, přístrojové vybavení.“

Nezasvěcenému mohou připadat výše popisovaná opatření jako malicherná. Opak je však pravdou. Počty klientů mající problémy se zrakem nejsou vůbec malé. Příklad – oční klinika ÚVN Praha provedla v roce 2004 přes 3 tisíce operací a ambulantně zde bylo ošetřeno 18,5 tisíce pacientů. Na lůžku si zde pobýlo více než dva tisíce lidí.

Většina pacientů oční kliniky se rekrutuje ze spádové oblasti Prahy 6, části Prahy 7 a několika okolních lokalit. Zaměstnanci resortu Ministerstva obrany tvoří mizivou část zdejší klientely, je to necelých pět procent. Jejich problémy nejsou nikterak specifické, převážně spočívají v předpisu brýlí.

RYCHLE A BEZBOLESTNĚ

Není tomu tak dávno, co oční lékařství bylo popelkou. Používaly se kapky a o sítnici se toho v učebnicích mnoho nepsalo. Dnes jde o vysoce exaktní obor opírající se o špičkové přístrojové vybavení. Oční klinika ÚVN Praha je toho důkazem. „Dokážeme změřit, zobrazit a uchovat tvar povrchu rohovky či sítnice. Pomocí laserového řádkovacího tomografu zvládneme průřez sítnicí na úrovni rovnající se téměř histologickému obrazu. Jsme schopni naprosto přesně změřit aberace oka,“ vysvětluje Jiří Pašta.

Kde jinde než na oční klinice je tím nejlepším argumentem pohled na vlastní oči. Stačí sestoupit do přízemních prostor, konkrétně do refrakčního a laserového centra. „Zabýváme se zde korekcí brýlových očních vad,“ říká na úvod MUDr. Jaroslav Madunický a jeho kroky vedou k největší přístrojové „hvězdě“ neboli k supermodernímu laserovému přístroji. „Laserové korekce dělám deset let. Provedl jsem přes pět tisíc operací, ale s takto moderním přístrojem jsem doposud nepracoval. Věřte, že pro mě jako lékaře je to hezký pocit,“ říká s úsměvem.

Cože onen zázračný „star s4“ vlastně dokáže? „Přístroj může opracovávat rohovku paprsky o různém průměru, konkrétně od 0,5 do 6 milimetrů. To nejdůležitější však spočívá v tom, že výše zmíněné zařízení je napojeno na diagnostický laserový aberometr. Ten zjišťuje vady optických struktur oka. Jinými slovy, přístroj měří aberace a srovnává vady proti teoreticky ideálnímu stavu,“ dodává J. Madunický.

Denně je takto „olejzrováno“ patnáct až dvacet pacientů. Šetmost vůči klientovi je maximální. Zárok je nebolestivý a trvá se všim všudy dvacet minut. Působení laseru je záležitostí několika málo sekund. Zkrátka půl minuty a vše je hotovo. Chce se říci jediné: malý zárak. Avšak ne až tak docela. Nebyť kvalitního personálu...

Pavel LANG
Foto: Jiří HOKŮV

Zájem je obrovský

V pražském Domě armády již rok funguje výukové centrum, které je součástí projektu Angličtina pro Evropu

V září roku 2003 otevřel syn britské královny Alžběty II. princ Andrew, vévoda z Yorku, a tehdejší ministr obrany České republiky Miroslav Kostelka Samostudijní centrum pro výuku anglického jazyka. Ministerstvo obrany se tak stalo pátou českou institucí, kde toto centrum působí.

„Důležité je, že je v našem názvu to slovo samostudijní. Jsme tu totiž pro jakéhokoliv člověka, který má něco společného s resortem, a je jedno, jestli je to občanský zaměstnanec, praporčík nebo generál nebo u jakého útvaru či zařízení pracuje,“ říká Roman Halúzka z jazykového centra. „Mohou přijít kdykoliv během otevírací doby a na jak dlouho chtějí,“ doplňuje jej Kanaďanka Maija L. Frantel. Jazykové centrum sídlí v pražském Domě armády na Vítězném náměstí (hned vedle Generálního štábu) a je přímo podřízené Ústavu jazykové přípravy ve Vyškově, ale funguje samostatně. Charakter Samostudijního centra pro výuku anglického jazyka umožňuje, že si zde mohou zájemci napláňovat jakýkoliv studijní program. Navíc mu pracovníci centra v případě potřeby ochotně pomohou.

Vybudování výukového centra stálo téměř milion korun a zhruba dvě třetiny investovalo britské Ministerstvo obrany a zbytek Britská

rada. Velká část prostředků byla použita na počítačové a softwarové vybavení učebny. Výuka však není postavena jen na počítačích s jazykovými programy, ve kterých si studenti nastaví obtížnost. „Počítače jsou jen vrcholem ledovce – asi jen desetina našich možností. Jsou zde k dispozici knihy nebo kazety. Navíc zde organizujeme konzultace a máme zde vyčleněnou dobu na konverzaci, takže těch možností je skutečně hodně,“ přibližuje nám nabídku centra Maija L. Frantel, která zde pracuje od března minulého roku. Špatné zkušenosti zatím mají s internetovým připojením, které je pro jejich potřebu zatím příliš pomalé.

Zájem o studium je velký a pravidelně sem chodí kolem 160 studentů, přičemž týdenní návštěvnost je průměrně kolem 40 lidí. „Lidé se sem nemusejí objednávat, ale na druhou stranu je lepší, když nám dají vědět, že přijdou, a my jim řekneme, zda tu bude volno. Můžeme jim tak například rezervovat místo u počítače,“ vysvětluje nám Maija L. Frantel. Pokud jde o konverzaci, tak u té je systém objednávání nutný. „Člověk se objedná a uvede i téma, na které chce konverzovat. Pokud bude chtít hovořit na obdobné téma více studentů, tak se je pokusíme objednat na stejnou hodinu,“ dodává Roman Halúzka. Samostudijní centrum pro výuku anglického jazyka je nejvíce vytiženo před pracovní dobou, po jejím skončení a v čase oběda.

Konzultací pak využívají převážně lidé s nižší znalostí angličtiny nebo ti, kteří navštěvují jiný jazykový kurz, kde třeba nepochopí vysvětlení nějakého gramatického jevu. „Nejsme tu ale od toho, abychom dělali aktivní výuku,“ říká Roman Halúzka s tím, že zájemci o samostudium v tomto centru by měli mít alespoň minimální jazykové znalosti.

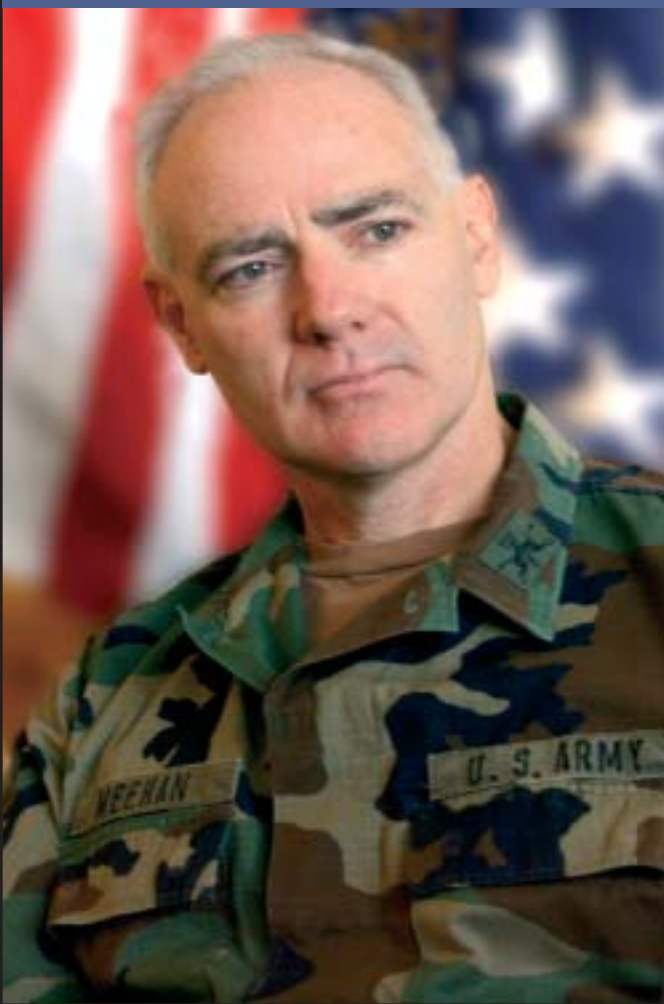
Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

Kontakt:
Telefon: 973 217 855

Otevírací hodiny:
Pondělí 7.00 – 16.00
Úterý 7.00 – 18.00
Středa 7.00 – 18.00
Čtvrtek 7.00 – 18.00
Pátek 7.00 – 16.00

Konverzace:
Úterý 15.00 – 18.00
Středa 15.00 – 18.00
Pátek 12.00 – 16.00

„Od roku 1993 se přes 3000 českých vojáků zúčastnilo 700 studijních a výukových programů,“ říká podplukovník William D. Meehan

Stojí o naše zkušenosti

Před třemi lety opustil podplukovník William D. Meehan svoji firmu v Texasu, nastoupil do aktivní vojenské služby a odjel do České republiky, aby plnil funkci důstojníka pro bilaterální vztahy, který působí při kanceláři pro obrannou spolupráci americké ambasády. Za několik měsíců jeho mise skončí a on se vrátí zpět do amerického Texasu obohacený o cenné zkušenosti a s dobrou znalostí češtiny.

Na úvod je třeba trochu ozřejmit cestu podplukovníka Meehana do jeho současné funkce. Po absolvování civilní vysoké školy nastoupil na dva roky do americké armády v hodnosti poručíka. Když skončil službu, začal podnikat a přesel k texaské Národní gardě. „To není aktivní složka, ale jakási domobrana. O víkendech a v určitých intervalech pořádáme svoje cvičení,“ ochotně nám vysvětluje systém služby v Národní gardě podplukovník Meehan a dodává, že jejím úkolem je v případě potřeby

podporovat americkou armádu. „U texaské gardy jsem prošel všemi velitelskými posty tak, jako bych byl v aktivní složce – od čety s 16 vojáky až po prapor, který měl 500 vojáků,“ říká podplukovník Meehan, který v Texasu vlastní firmu na výrobu a distribuci čističek vody a vzduchu.

S českými vojáky začal spolupracovat v roce 1996. To nakonec rozhodlo, proč jej texaská Národní garda, která má s Armádou České republiky partnerství, vybrala pro tuto funkci. „Dříve jsme spolupracovali i s nebraskou Národní gardou z prostého důvodu – s ní jsme měli spolupráci v letectvu, a s texaskou gardou přes pozemní síly,“ popisuje nám vývoj vztahů plukovník Karel Havlišta, náčelník odboru zahraničních aktivit Generálního štábu. Počátek spolupráce se váže k roku 1993, kdy vznikla kancelář MIL-TO-MIL, která v rámci programu PFP měla České republice, podobně jako stejné instituce v okolních státech, pomoci ke vstupu do NATO. Podplukovník Meehan vysvětluje, že na pozadí dobrých vztahů Texasu s Českou republikou stojí i to, že v Texasu žije kolem 2 milionů lidí, jejichž předci pocházejí z naší republiky.

„Spojené státy nabízejí obrovské množství aktivit, zejména v oblasti vzdělávání, které se postupem času staly reciproční. V uplynulých letech se udělal obrovský kus práce,“ vzpomíná plk. Havlišta. Po vstupu České republiky do NATO tato kancelář nezanikla, ačkoliv se zájem Spojených států posunuly dál na Východ, ale spolupráce intenzivně pokračuje. „Není v tom nic nestandardního, podobně to funguje všude ve světě,“ dodává plukovník Havlišta. Po vstupu České republiky do NATO se původně několikačlenný tým „smrsknul“ na jediného důstojníka.

„Mám na starosti bilaterální vojenské programy a hlavním úkolem je zajišťovat spolupráci a oboustrannou výměnu informací mezi Českou republikou a Spojenými státy,“ stručně shrnuje podstatu své práce podplukovník William D. Meehan. Stará se také o výcvik a školení vojáků z obou států v různých programech. „Jeden z těchto programů je například zaměřen na podporu řešení krizových událostí, jako jsou povodně, zemětřesení nebo požáry. Vojáci, ať už v aktivní či záložní službě, kteří při těchto událostech zasahují, musejí projít speciálním výcvikem. V rámci dalších aktivit pak zajišťujeme oboustranné návštěvy poddůstojníků a důstojníků,“ říká podplukovník Meehan.

Díky financování studijních pobytů absolvovalo mnoho českých vojáků americké školy a kurzy v rámci programu IMET. Jsou mezi nimi i praporčíci Luděk Kolesa a Dušan Rovenský, kteří jako první čeští vojáci vystudovali nejvyšší poddůstojnickou školu v americké armádě. „Z pohledu amerických ozbrojených sil patří vaše armáda k nejvyšší světové úrovni, obzvláště pak vaše speciální jednotky,“ pokračuje podplukovník Meehan a jeho slova potvrzuje plukovník Havlišta s tím, že vojáci z Nebrasky nedají dopustit na příslušníky prostějovské jednotky, s jejichž výcvikem a schopnostmi se mohli seznámit.

Podle slov podplukovníka Meehana mají Američané o zkušenosti českých vojáků i nadále zájem. Svoji pozornost směřují zejména na naši účast v mírových misích, ale také na zkušenosti z působení mladých poddůstojníků a důstojníků ve strukturách NATO.

Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

Intelektuální kapacita

Brigádní generál František Vojtkovský se 1. 9. 2004 stal rektorem nově vytvořené Univerzity obrany v Brně. A právě této instituce se týkal i náš následující rozhovor.

Vytvořením Univerzity obrany měl být původně pověřen brigádní generál Rudolf Urban. Jak moc vás překvapilo, že tento úkol nakonec připadl vám?

Tato změna vyplynula z rozhodnutí kolegia ministra obrany. Musím říci, že mě to docela překvapilo. Nebyl jsem však postaven do neznámé situace, již předtím jsem vykonával funkci rektora Vojenské akademie v Brně. Navíc výstavba Univerzity obrany začala daleko dříve, pracovaly na ní společné týmy vedoucích funkcionářů všech tří vysokých vojenských škol a personální sekce integrovaného Ministerstva obrany.

Nového rektora Univerzity obrany zvolí akademický senát. Budete se o tuto funkci dále ucházet?

V případě, že budu navržen jako kandidát na tuto funkci, hodlám o tom určitě uvažovat.

Léta jste pracoval na Vojenské akademii, která již měla své jméno. Nemrzí vás tak trochu, že nyní budete muset všechno tohle vytvářet znovu?

Domnívám se, že všechny tři bývalé vysoké vojenské školy, které vytvořily Univerzitu obrany, si v minulosti vydobily významné místo, dosáhly řady úspěchů jak u nás v republice, tak i v zahraničí. Situace ve vojenském prostředí, a to jak v České republice, tak i v zahraničí, se však v posledních letech hodně změnila. Změnily se i ambice, požadavky a potřeby Armády České republiky. Vojenské školství již neodpovídalo novým trendům, muselo tak zákonitě dojít ke změně. Je to pro nás výzva. Naše zařízení budujeme na základech toho nejlepšího, co si stávající tři fakulty a tři ústavy do Univerzity obrany přinesly. Fakulty již mají zaveden strukturovaný systém studia v souladu s boloňskou dohodou (bakalářský, magisterský a doktorský studijní program, pozn. red.), je připraven návrh kariérních kurzů, atd. Hodně práce nás ale teprve čeká především při budování infrastruktury a zázemí pro studenty, nemalou pozornost budeme muset věnovat i katedrám Univerzity obrany. Chceme rovněž rozšířit spolupráci s Ředitelstvím výcviku a doktrín ve Vyškově především při tvorbě aplikačních kurzů. Věřím, že se nám postupně podaří vybudovat špičkovou vojenskou vzdělávací instituci.

Na Univerzitě obrany jsou nové studijní obory, mají všeobecnější charakter, bude obtížné zajistit jejich akreditaci?

Akreditace studijních programů a oborů je vlastně evaluace, tedy jakési hodnocení kvality dané vysoké školy a oprávnění vydávat diplomy o dosažené úrovni vzdělání. Akreditační komise posuzuje například kvalitu vědeckopedagogického sboru, garanty studijních programů a oborů, vědeckovýzkumnou činnost, granty, studentskou tvůrčí činnost, publikační aktivity, knihovny, zabezpečení výuky, učebně-výcvikovou základnu, laboratoře, a další. Studijní programy a obory Univerzity obrany však musejí být i v souladu s ambicemi, požadavky a potřebami naší armády. Jsem přesvědčen, že reakreditace nebo akreditace perspektivních oborů bude úspěšná. Jednotlivé fakulty k tomu mají dostatečně erudovaný, akceschopný potenciál. Na Univerzitě obrany působí v současné době celkem 45 profesorů, 128 docentů a 135 doktorů, resp. kandidátů věd, což je dostatečně silná intelektuální kapacita.

S rektorem Univerzity obrany brigádním generálem Františkem Vojkovským o současnosti a především budoucnosti této instituce

Hovoří se o tom, že v roce 2006 by se do Brna mohla přestěhovat Fakulta vojenského zdravotnictví. Uvažuje se skutečně o této změně?

Tato fakulta, která sídlí v Hradci Králové, má své studijní programy a obory úzce propojeny s Lékařskou fakultou Karlovy univerzity, disponuje kvalitní učebně-výcvikovou základnou, speciálními laboratořemi, viváriem a dalšími odbornými zařízeními. Má rovněž specifickou vědeckovýzkumnou základnu, vyspělou badatelskou činnost, kvalitní vědeckopedagogický sbor, a proto se ve všech dosud přijatých koncepčních materiálech nepočítá v tomto časovém horizontu se změnou sídla fakulty. Stěhování do Brna by bylo neefektivní a neekonomické.

Z Policejní akademie se za posledních patnáct let stala prestižní škola. Myslíte si, že i Univerzita obrany má potenciál se v žebříčku českých vysokých škol posunout výš?

Domnívám se, že je to zcela určitě přání nás všech, a také pro to uděláme, co bude v našich silách. Doufám, že se nám podaří uskutečnit dislokační záměry a postupnou rekonstrukci a výstavbu univerzity tak, aby odpovídala požadavkům a potřebám armády a perspektivním trendům evropského vzdělávání. Zkvalitnění ubytovacích kapacit pro studenty, sportoviště, rozvoj učebně-výcvikové základny i speciálních laboratoří, kateder, knihoven a vůbec komfortu celého zázemí je nezbytným předpokladem pro růst a zkvalitňování vědeckopedagogického sboru. Důležitým atributem našeho rozvoje je i rozšiřování spolupráce s civilním univerzitním prostředím, se zahraničními vojenskými i civilními školami a univerzitami.

Budoucí důstojník by měl získat ekonomicko-manažerské vzdělání. Na Vojenské akademii od jejího vzniku v padesátých letech však převládaly technické disciplíny. Znamená to, že v učebních programech přibude více humanitních předmětů?

Historické poslání, úkoly a potřeby armády a potažmo tedy i Vojenské technické akademie v padesátých letech minulého století byly zcela odlišné oproti současnosti. V současné době studijní plány daleko více odrážejí komplexní pojetí celkového vývoje ve společnosti, nejnovější poznatky ve vojenství a výzkumu. Vzdělávání je smě-

rováno k širšímu zaměření společenskovedních předmětů a odborného profilu absolventů.

Jste jedna z mála vojenských škol, na které se prakticky nevyučuje historie vojenství a válečné umění. Není to škoda?

Do Univerzity obrany vstoupily všechny fakulty z bývalých vysokých vojenských škol se svými studijními programy a obory. Ve studijních plánech na jednotlivých fakultách je zahrnuta i výuka těchto předmětů. Například na Fakultě ekonomiky a managementu je tato výuka zahrnuta v předmětu „Dějiny vojenství“, na Fakultě vojenských technologií pak v předmětu „Národní a vojenské dějiny“. Válečné umění skutečně není samostatným předmětem, dílčím způsobem je však přednášeno v kariérních kurzech důstojníků Ústavu operačně-taktických studií. Tuto výuku zabezpečuje katedra sociálních věd a práva Fakulty ekonomiky a managementu. Studenti v bakalářských a magisterských studijních programech i kariérních kurzech zpracovávají z oblasti historie samostatné práce nebo se zapojují do různých seminářů či studentské tvůrčí činnosti.

V minulých letech se v souvislosti s kritikou vojenského školství hovořilo o tom, že je příliš uzavřené do sebe. Že dává při přednáškách málo prostoru renomovaným externím profesorům z civilních univerzit a vyšším armádním důstojníkům s bohatými zahraničními zkušenostmi. Jak se stavíte k těmto možnostem?

V posledních letech došlo k podstatnému otevření našich vysokých škol směrem do civilu a obráceně. Řada našich učitelů, špičkových odborníků, působí na civilních vysokých školách ve vědeckých nebo oborových radách, jsou členy státních zkušebních komisí, jsou zapojeni do společných grantů, vědeckovýzkumných projektů, významně se rozšířila spolupráce i ve výuce, seminářích, konferencích, kolokviích, apod. Obdobně i u nás působí řada externích učitelů z jiných univerzit. V kariérních kurzech zase přednášejí někteří čelní představitelé resortu obrany, velitelství společných sil, sil podpory nebo např. naši představitelé z Bruselu, z velitelství v Monsu, Heidelbergu a Brunsumu. Vždy je ale nezbytným předpokladem sklovení pracovního vytížení těchto lidí s možností

účasti na přednášce či semináři. Tento trend chceme i nadále posilovat a rozvíjet, a to především s důrazem na zahraniční mise a účasti na cvičeních.

Zazněly rovněž názory, že by se měl poněkud změnit výběr uchazečů. Například při výběru pro profesi pilota je kromě zdravotní a fyzické způsobilosti v současné době rozhodující, jak dobře umí fyziku a matematiku. Součástí přijímacích zkoušek by prý měly být i testy, nakolik se uchazeč hodí pro toto povolání. Odhalily by například schopnost rychlého rozhodování, rychlost reakce a další potřebné aspekty...

Podmínky přijímacího řízení jsou specifikovány každou fakultou, podléhají schválení v akademických senátech fakult a musejí být zveřejněny nejméně čtyři měsíce před termínem ukončení podání přihlášky na příslušnou fakultu. Případná možnost změn v podmínkách přijímacího řízení bude určitě předmětem diskuse v tomto akademickém roce na všech fakultách, a to včetně zavedení jiného testování uchazečů. I v případě, že by byly přijaty určité změny, jejich zavedení připadá v úvahu až v dalším akademickém roce.

Nemyslíte si, že civilní vysoké školy mají před vámi tak trochu náskok i co se týče zahraniční spolupráce a možnosti zahraničních stáží?

Univerzita obrany spolupracuje nebo je v kontaktu s řadou zahraničních vojenských i civilních univerzit, vysokých škol a ústavů. Mnozí učitelé, studenti, ale zejména studenti doktorského studia měli nebo mají možnost studovat v různých odborných kurzech v zahraničí nebo tam absolvovat odborné stáže. V současné době máme studenty např. v USA, ve Velké Británii a Francii. Další zahraniční aktivity se připravují.

Vladimír MAREK
Foto: Marie KRÍŽOVÁ

Podepsáním příslušných smluv s Ruskou federací v polovině září loňského roku se završil několikaletý nelehký proces, v jehož rámci získá česká armáda poměrně značné množství vojenského materiálu ze starého dluhu, který vůči naší zemi měl z minulosti bývalý SSSR, a následně jej na sebe převzala Ruská federace.

Nové vrtulníky za starý dluh

DESET LET

Za prvotní krok lze považovat dohodu mezi vládami ČR a Ruské federace (RF) o „vypořádání zadluženosti bývalého SSSR a RF vůči ČR“, která byla podepsána 17. června 1994. Pak ale následovala téměř osmiletá přestávka, a teprve až 16. dubna 2002 došlo k ratifikaci pro armádu klíčové mezivládní dohody o „dodávkách výrobků vojenského určení v rámci částečné úhrady zadluženosti bývalého SSSR a RF vůči ČR“. Její součástí byla příloha, specifikující seznam materiálu:

- 3 vojenské transportní letouny An-70
- 7 bojových vrtulníků Mi-24V
- několik typů munice
- náhradní díly a další specifické vybavení

Koncem ledna 2003 k nám byly prostřednictvím státního podniku LOM Praha dodány první 3 stroje Mi-24V, zbylé čtyři následovaly v polovině července a vše završily dodávky příslušných náhradních dílů. Do tohoto kontraktu ČR vložila na poplatcích za clo, DPH a odměnu pro zmíněného zprostředkovatele asi 0,4 mld. Kč (většina finančních prostředků se opět vrátila zpět do příjmu státu) a ze starého dluhu získala vybavení v hodnotě téměř 56 milionů USD, tedy dle

tehdejšího kurzu více než 1,6 mld. Kč (při deblokaci ruského dluhu se vše kalkuluje v USD). Do ČR byly bez větších problémů dodány i dvě poslední položky z výše zmíněného seznamu materiálu. Jednalo se jak o munici, tak o náhradní díly pro letouny MiG-21, protiletadlové systémy Osa-AKM či KUB, ale také například o přilby, neprůstřelné vesty či odstřelovačské pušky Dragunov. Hodnota získaného materiálu v tomto případě přesáhla 200 milionů Kč. Kamenem úrazu se nakonec stala nejdůležitější a nejdražší položka seznamu – transportní letouny An-70.

NELEHKÁ CESTA OD AN-70 K VRTULNÍKŮM

Myšlenka na pořízení těžkých transportních letounů nové generace měla ve své době klady i zápory. Po událostech z 11. září 2001 se v nejvyspělejších světových armádách začal poměrně rychle měnit náhled na priority. Do popředí se tak dostal i boj s mezinárodním terorizmem nebo mise na nastolení či udržení míru.

Pro takovéto akce jsou nevhodnější lehčí jednotky rychlého nasazení, které bude v kritické situaci možné prakticky kamkoli rychle přepravit

strategickými transportními letouny. Těmi však dnes v NATO disponují pouze USA a v menší míře i Velká Británie, která si od Spojených států 4 takové stroje pronajala. Nejvýkonnějším transportním typem, kterým některé z ostatních zemí Aliance disponují, je C-130 HERCULES s nosností do 20 tun. Právě tato situace se považuje za jeden z kritických bodů, kde evropská členové zaostávají za USA.

Nepochybně s přihlédnutím k těmto souvislostem Česká republika na pražském summitu NATO v listopadu 2002 deklarovala možnost zvýšení strategické přepravní kapacity Aliance trojicí An-70 o nosnosti až 47 tun, pořízených v rámci deblokace ruského dluhu. Toto řešení by nezatížilo státní rozpočet ČR a získat z Ruska jiné vhodné nevojenské komodity (to od počátku jednání odmítlo splácet dluh dodávkami ropy nebo zemního plynu) prakticky nebylo možné. Pokud by se tedy tento plán podařilo realizovat, stali bychom se po USA a Velké Británii 3. zemí v NATO se strategickou vzdušnou přepravní kapacitou.

ALE...

Zavedení letounu této kategorie by s sebou přineslo samozřejmě i řadu problémů. Bylo by

nutné nejen vybudovat logistické zázemí včetně například hangárů či upravit přístrojové vybavení v souladu se standardy NATO, ale také neustále v ostatních zemích „shánět zakázky“, protože letouny této kategorie musejí být co nejvíc ve vzduchu. To však nebyly ty hlavní problémy. Ambiciózní projekt nakonec zkrachoval na tom, že ruská strana by An-70 nebyla schopna dodat do konce roku 2006, jak stanovovala příslušná smlouva. Letouny navíc nejsou ruské, vyvíjí je ukrajinská firma Antonov. A přestože prototyp sliboval velmi zajímavé výkony, program se pro neustálé technické a finanční problémy zřejmě dostal do slepé uličky.

I když výrobce z vlastní iniciativy tento letoun předvedl na kbelském letišti v červenci 2002, situace již v tomto roce naznačovala, že s programem není vše v pořádku. Na opakované požadavky ČR o předložení oficiální obchodní nabídky na dodání An-70 totiž ruská strana vůbec nereagovala a stále více se objevovaly informace o problémech celého programu. Až v srpnu 2003 Rusko oznámilo, že nebude schopno tyto letouny dodat, a nabídlo je nahradit stejným počtem vlastních transportních strojů Il-76MF. Pak události nabraly rychlý spád. O měsíc později byl jeden letoun tohoto typu předveden na letišti v Pardubicích.

V říjnu zajistil tehdejší Národní úřad vyzbrojování zpracování uživatelské studie Il-76MF. V listopadu náčelník Generálního štábu vydal stanovisko tyto letouny nepožítovat a zahájit jednání o jiné technice. Důvodů bylo několik. Především nižší výška nákladového prostoru

kontejnerový překladač či univerzální dokončovací stroj rovněž na podvozcích T-815).

Letouny Il-76MF nemají technické vybavení dle standardů NATO a ani nepatří k nejmodernějším. Typ „MF“ sice představuje modernizovanou verzi s výkonnějšími motory a zlepšeným přístrojovým vybavením, avšak koncepce vlastního stroje vznikla již na přelomu 60. a 70. let. Proto úroveň jeho přístrojového vybavení, ale i ekonomika provozu odpovídají době vzniku. Navíc se ani nenašlo ekonomické využití pro tyto letouny. Jednak země NATO nevznesly dostatečné požadavky na přepravu těmito letouny a armáda by vzhledem k legislativě ČR nemohla stroje využívat ani při komerční přepravě.

Ona příslovečná poslední kapka možná

standardech NATO. Vzhledem k plánovanému množství 180 kusů A400M a zahájení jejich sériové výroby v roce 2009 by se ČR po pouhých několika letech (provoz ruských strojů by v nejlepším případě začal zřejmě v roce 2007) dostala do situace, kdy by o její 3 více či méně kompatibilní letouny asi nikdo neměl zájem.

Proto ještě koncem roku 2003 Ministerstvo obrany na doporučení náčelníka GŠ oznámilo svůj zájem pořídit si místo 3 transportních letounů nové vrtulníky Mi-17 a Mi-24. V polovině prosince 2003 ruská strana akceptovala zmíněnou změnu klíčové položky v rámci deblokace dluhu, což otevřelo cestu k zahájení projektu na pořízení nových strojů Mi-171Š a Mi-35. Jeho definitivní podobu pak završil podpis smluv 16. září 2004 mezi ČR zastoupenou zprostředkovatelem LOM Praha, s. p., a Ruskou federací reprezentovanou organizací FGÚP Rosoboronexport.

Mi-171Š

Zatímco Mi-35 je pouze exportní označení známého Mi-24V (v tomto materiálu bude označení Mi-35 používáno i pro odlišení 7 kusů vrtulníků Mi-24V dodaných v roce 2003), typ Mi-171Š stojí za podrobnější zmínku. Ani v tomto případě se nejedná o nějaký nový stroj, nýbrž o zatím nejmodernější modifikaci víceúčelového vrtulníku Mi-8/Mi-17, který vyrábí závod v Ulan-Ude poblíž Bajkalského jezera.

Typ Mi-171Š (ekvivalentní verze má v Rusku označení Mi-8AMTŠ) se vyznačuje použitím výkonných motorů TV3-117VM s vylepšenými charakteristikami při provozu ve velkých výškách nebo v prostředí s vysokou teplotou vzduchu. Ve zcela nově řešené zádi se nachází hydraulicky sklopná nájezdová rampa, která umožňuje výrazně rychleji i bezpečněji nakládat nebo vykládat materiál (včetně terénního automobilu) než původní nájezdové můstky. Přístup do nákladové kabiny zlepšují rozšířené dveře na pravém boku. Vrtulník má modernější přístrojové vybavení, 6 vnějších závěsníků pro celou

Il-76MF (3,4 m oproti 4,1 m u An-70) znemožňovala přepravit důležité součásti jak polní nemocnice, tak i praporu chemické, biologické a radiační ochrany (pojízdou převazovnu T-815 POP 2, pojízdou laboratoř T-815 PHEL 2,

přetekla koncem května roku 2003, kdy 7 evropských členů Aliance podepsalo smlouvu o vývoji transportního stroje nové generace A400M, který bude disponovat obdobnými výkony jako An-70, avšak při zavedených technických

škálu výzbroje, pancéřování pilotní kabiny i důležitých agregátů a další vylepšení. Ta umožňují, aby fungoval nejen při klasické přepravě nákladů nebo vojáků, ale i při aeromobilních operacích na bojišti, kdy může podvěšenou výzbrojí i pohyblivými kulomety umlčovat protivníka v místě vysazení. Vzhledem ke schopnosti nést i protitankové řízené střely nebo neřízené rakety může ničit obrněnou techniku, polní opevnění i plošné cíle. S podobným využitím AČR nepočítá, stroje však budou dodané se zmíněnými bočními závěsníky a ponese pouze přídatné palivové nádrže, což umožní prodloužit dobu letu až na velmi pozoruhodnou hodnotu šesti hodin.

Vrtulníky Mi-171Š pro Českou republiku budou mít nejen popsané vybavení, ale ještě další nové komponenty. Pro přehlednost uvádíme základní konfiguraci (tedy i již s výše zmíněnými vylepšeními), v jaké stroje Mi-171Š obdržíme:

- Motory TV3-117VM
- Zadní hydraulicky sklopná nájezdová plošina (bude jí vybaveno 8 strojů)
- Rozšířené pravé dveře nákladového prostoru
- Palubní jeřáb u pravých bočních dveří s nosností 300 kg, přičemž u levých bočních dveří zůstane běžný jeřáb s nosností 170 kg
- Tlumič vibrací hlavy nosného rotoru (snižuje vibrace celého vrtulníku především při startu a přistání)
- Systém ochlazování výstupních plynů z motorů (tzv. EVU)
- Pomocná energetická jednotka SAFÍR české výroby
- Vnější boční závěsníky pro až 6 přídatných palivových nádrží

- Snímatelné pancéřování částí pilotní kabiny a pevné pancéřování vybraných prvků motorů a hlavního reduktoru
- Úpravy kabiny a vnějších světel pro použití systému nočního vidění včetně vlastních noktovizorů (brýlí nočního vidění)
- Odpovědač civilního identifikačního systému (IFF), který umožní lety nad územím ČR bez omezení
- Nové prvky signalizace, ovládání, pilotáže a záznamu letových parametrů
- Lafetace pro kulometry ráže 7,62 mm v prostoru obou dveří nákladové kabiny

V této souvislosti je třeba zmínit intenzivní vyjednávání o rozsahu vybavení vrtulníků, kdy se české straně podařilo dojednat lepší než původně plánované podmínky. Podle vedoucího programu modernizace vrtulníkového letectva

Ing. Josefa Plška ze sekce vyzbrojování MO se české straně nakonec podařilo dojednat podstatně lepší výsledek, než původně navrhovala ruská strana. Přestože následující vybavení nebylo v původních protokolech obsaženo ani u jednoho vrtulníku, nakonec jej dostanou všechny stroje. Jedná se například o zmíněné zařízení na ochlazování výstupních motorových plynů, pancéřování, systém nočního vidění, tlumič vibrací nosného rotoru či přistávací světlomety.

Mi-35

Firmou Rostvertol z Rostova na Donu vyráběný Mi-35 (Mi-24V) bude podobně jako popsaný transportní stroj dodán s některými vylepšeními.

Jedná se o:

- Motory TV3-117VMA
- Systém ochlazování výstupních plynů z motorů EVU
- Úpravy kabiny a vnějších světel pro použití systému nočního vidění včetně vlastních noktovizorů
- Družicový navigační systém GPS (typ Garmin-155 XL)
- Záložní umělý horizont (typ LUN 1241 české výroby)
- Akumulátory VARTA
- Odpovědač civilního identifikačního systému (IFF), který umožní lety nad územím ČR bez omezení
- Nové prvky signalizace a záznamu letových parametrů
- Výškoměr kalibrovaný ve feetech

Jakost obou typů pořizovaných vrtulníků zajistí předběžná kontrola „holých“ draků (trupů) vrtulníků ve výrobních podnicích specialisty MO a společnosti LOM před zabudováním agregátů. Pak bude následovat kontrola sestavených vrtulníků u obou výrobců před jejich expedicí do České republiky a nakonec přijde na řadu konečná kontrola již na našem území, která bude zahrnovat i kontrolně-přejímací let. Kontrola jakosti bude prováděna komisí LOM a MO včetně zástupců Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti. Oba typy pořizovaných vrtulníků budou vybaveny takovým zařízením, které bude umožňovat plnění letových úkolů na území ČR bez omezení

DALŠÍ MODERNIZACE DOMA

Přestože vrtulníky přijdou s moderním vybavením, nebudou a ani logicky nemohou splnit požadavky na interoperabilitu v rámci NATO (ruská strana jednoduše alianční výbavou nedisponuje). Aby tedy nové stroje mohly působit v misích NATO, bude nutné v první řadě vrtulníky Mi-171Š vybavit dalším zařízením pro dosažení zmíněné interoperability a kompatibility včetně montáže utajovaných zařízení, která mohou používat pouze členové NATO. Přestože bude přesný rozsah modernizace obou typů záviset na množství peněz vyčleněných v rámci Střednědobého plánu činnosti a rozvoje MO na roky 2005 až 2010, uvádíme dnes plánované záměry, které by se od reality neměly příliš lišit. Modernizace Mi-171Š bude provedena v národních podmínkách na třech rozdílných úrovních v letech 2005 až 2007. Základní vybavení modernizovaných vrtulníků bude následující:

- Stabilizovaná plošina s optoelektronickým systémem nočního vidění FLIR
- Systém pohyblivé mapy

- Letecká radiostanice (AN/ARC 210)
- NATO standardní palubní odpovídač
- Radionavigační systém (VOR, LOC, GS, MKR a TACAN)
- Havarijní radiostanice
- Povětrnostní radiolokátor
- Vnější podtrupový závěs s nosností 4000 kg (namísto běžného s nosností do 3000 kg)
- Vyhledávací světlomet s infračerveným filtrem (SX-16)
- Družicový navigační systém GPS
- Kamufláž dle standardů AČR a NATO
- Klimatizace kabiny
- Systém plánování a bojové podpory
- Multifunkční displeje

Vrtulníky vyčleněné pro integrovaný záchranný systém dostanou:

- Radiostanice pro integrovaný záchranný systém (MATRA)
- Zařízení pro hašení požárů
- Sanitní vybavení (nosítka)

U vrtulníku Mi-35 by další modernizace u nás měla zahrnovat tyto prvky:

- Stabilizovanou plošinu s optoelektronickým systémem nočního vidění FLIR
- Multifunkční displeje včetně systému pohyblivé mapy
- Modernizované komunikační a navigační vybavení
- NATO standardní palubní odpovídač
- Kamufláž dle standardů AČR a NATO
- Systém plánování a bojové podpory

POČTY, CENY, TERMÍNY, PLÁNY

To nejdůležitější nakonec. Namísto třech transportních letounů dostane AČR celkem 16 vrtulníků Mi-171Š a 10 strojů Mi-35 ve výše zmíněných konfiguracích. Cena jednoho vrtulníku Mi-171Š se pohybuje okolo 5,95 mil. USD a cena Mi-35 je 8,88 mil. USD. Celkem tedy dostane armáda leteckou techniku v hodnotě 184 milionů dolarů. Ještě do konce roku by měl být do ČR dodán první Mi-35 a dodávka všech deseti kusů má skončit do poloviny roku 2006. Dodávky Mi-171Š mají začít v dubnu a všechny stroje by měly přijít v průběhu jednoho roku. Jak již bylo zmíněno, prioritou úprav v národních podmínkách má poslední jmenovaný typ. Projekt modernizace dnes předpokládá, že se letos zahájí výroba prvního prototypu s tím, že v roce 2006 by měly být modernizovány 4 kusy a do konce roku 2008 pak všechny zbylé stroje určené k modernizaci. V roce 2007 má přijít na řadu Mi-35, kdy do poloviny roku 2008 má být k dispozici opět jeden prototyp a v následujících letech by měla následovat sériová modernizace.

Pořízení a ještě následná úprava obou typů vrtulníků umožní splnit náš nikoli nevýznamný příspěvek pro úkoly v zahraničních misích ať již pod velením Aliance nebo EU. V jeho rámci vytvoří AČR smíšenou vrtulníkovou jednotku. Ta bude mít od 1. 1. 2008 k operačnímu nasazení připravené 4 modernizované stroje Mi-171Š. O rok později pak k těmto strojům přibudou i 4 vrtulníky Mi-35. A konečně v roce 2010 dosáhne smíšená jednotka, složená z 8 strojů Mi-35 a 6 Mi-171Š, plné operační způsobilosti. Bude nejen plně interoperabilní a kompatibilní s vojsky NATO, ale dokáže plnit veškeré úkoly ve dne i v noci a jejich posádky dostanou i nejmodernější prostředky pro přežití. Podle vedoucího referátu vrtulníkového a dopravního letectva sekce rozvoje druhů sil MO pplk. Ing. Zdeňka Motyčky to bude tato jednotka jako jediná z českého letectva vyčleněná pro potřeby jak NATO, tak i EU.

Se započítáním 7 strojů Mi-24V dodaných v roce 2003 bude AČR po roce 2006 disponovat (za předpokladu, že RF dodá 16 + 10 nových vrtulníků v termínu smlouvy) 16 víceúčelovými transportními Mi-171Š a 17 Mi-35/Mi-24V. Je to o trochu méně oproti původním plánům AČR na novou vrtulníkovou flotilu tvořenou 18 transportními a 18 bojovými stroji. Avšak i dosažení tohoto stavu se začíná přibližovat, protože Ministerstvo financí připouští možnost, že na podzim letošního roku by mohlo dojít k navýšení částky čerpání z ruského dluhu z již zmíněných dnešních 184 milionů USD na 205 milionů. To by postačilo právě na zakoupení dalších dvou Mi-171Š a jednoho Mi-35, čímž by došlo k doplnění na plánované schéma 18 + 18.

Pořízení Mi-171Š a Mi-35 oproti původně plánované trojici transportních letounů umožní, aby armáda v průběhu pouhých dvou let v podstatě kompletně přezbrojila své vrtulníkové letectvo moderními a výkonnými stroji s nejméně 20letou technickou životností, s kterými má navíc dlouholeté zkušenosti. Na rozdíl od jednoúčelových velkokapacitních transportérů najdou Mi-171Š nejen širší a častější uplatnění v běžném životě armády či v rámci misí NATO či EU, ale využívat je bude i celá společnost v rámci integrovaného záchranného systému. Vzpomeňme například na povodně v roce 2002 a množství úkolů, které starší a hůře vybavené Mi-8/17 tehdy dokázaly splnit. A konečně pokud se porozhlédneme po celé Alianci i mimo ni, těžko najdeme jiné ozbrojené síly, jejichž vrtulníková technika by byla tak nová, moderní a disponovala minimálně 20letou technickou životností.

Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Ulan Ude, Rostvertol

ČEŠTÍ BASKETBALISTÉ ČTVRTÍ

Ve dnech 28. listopadu až 4. prosince 2004 se konal v areálu strategického velitelství NATO v belgickém Monsu 41. ročník tradičního basketbalového turnaje, který je považován za největší a nejprestižnější sportovní akci v rámci NATO. Také tentokrát se turnaje účastnil tým Armády České republiky složený z vojáků povolovaných ze zálohy.

Ještě nikdy předtím jsme nebojovali výše než o 5. a 6. místo, a proto bylo přáním všech zainteresovaných tento standard udržet. Ve skupině s námi byli doposud nejčastější vítězové z USA, Kanady, Litvy a Velké Británie. Ve druhé skupině pak obhájci z Lotyšska, dále Turecko, Itálie, Belgie a družstvo Army Europe složené z příslušníků amerických sil, převážně z německých základen.

Náš úvodní zápas byl velkým zklamáním. Nevadila ani tak moc vysoká prohra s jasnými favority z USA (pozdějšími vítězi), ale především způsob hry vzbuzoval oprávněné obavy před dalšími zápasy. Potom se však český tým rozehrál a svou organizovanou hrou nedal dalším soupeřům, včetně silné Litvy, kterou porazil košem v poslední sekundě prodloužení, žádnou šanci. V sobotu jsme nastoupili v boji o třetí místo proti Turecku a nakonec jsme odcházeli z palubovky poražení o 7 bodů a skončili na 4. místě. I tak zanechalo vystoupení našeho týmu skvělý dojem, který reprezentoval opravdu na té nejlepší úrovni.

Na skvělém umístění se podílel jak tým ve složení pprap. Faul, pprap. Jareš, čet. Filip, čet. Fiala, des. Králík, svob. Novák, voj. Blacký, voj. Šebek a voj. Mrštík, tak i realizační tým v čele s pplk. Křiškem.

Pplk. Ing. Karel KLINOVSKÝ, mjr. Mgr. Michaela CVANOVÁ
Foto: Michaela CVANOVÁ

V IRÁKU JE JIŽ PÁTÝ KONTINGENT VP

V Iráku začal od poloviny prosince loňského roku působit již pátý kontingent Vojenské policie, a to na základně Shaiba přibližně 25 km jihozápadně od města Basry. Kontingentu velí pplk. Jiří Neubauer, který v Shaibě začínal jako velitel kontingentu prvního.

Mezi priority působení našich vojenských policistů nadále patří především výcvik irácké policie, který probíhá ve dvou střediscích. Jde o činnost vojenských policistů na policejní akademii v nedalekém Az Zubayru a o výcvik v samostatném výcvikovém centru přímo na základně Shaiba. Nabídka českého policejního vzdělávání se rozšiřuje a pro iráckou policii je mj. organizován i kurz základů kriminalistické techniky.

Základnu českých vojenských policistů navštívil i velitel mezinárodní divize Jihovýchod Maj. Gen. J. P. Riley. Po krátkém setkání s velením kontingentu zhlédl se zájmem ukázkou vybavení výjezdové skupiny a výcvik příslušníků kontingentu ve střelbě na střelnici výcvikového centra. Přitom ocenil odbornou připravenost, flexibilitu i profesionální přístup příslušníků naší mise v jižním Iráku.

Text a foto: npor. Marek NOVÝ

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE VOJÁKŮ-KŘEŠŤANŮ V SOULU

Soul, kde to je? Na Měsíci, na Zemi nebo na kterém kontinentě? Přece v Asii, jižně od sedmatřicáté rovnoběžky. A právě tam jsme se účastnili Mezinárodní konference Asociace křesťanů v armádě (AMCF Word Conference). Tato konference se koná jednou za 10 let a vždy je velkou příležitostí k setkávání vojáků-křesťanů v armádách, jejich vzájemnému poznání a povzbuzení v jejich osobní víře.

Tentokrát se sešlo v Soulu, hlavním městě Jižní Koreje, zhruba 1500 účastníků (z toho 800 z celého světa). Čtyři zástupce zde měla i Česká republika – por. Hanu Hofmanovou, prap. Pavla Jágera a vojenské kaplany pplk. Tomáše Holuba a kpt. Pavla Rumla. Program se skládal z přednášek a seminářů, ve kterých jsme se zamýšleli nad aktuálními problémy, jako je role křesťanů v armádě, budování křesťanských společenství v jednotlivých zemích a jejich spolupráce s duchovními službami. Také jsme četli a studovali bibli a v malých skupinách jsme se zamýšleli nad naším osobním i profesním životem. Zajímavé bylo potkávat věřící vojáky z celého světa (například z Indie, Keni či Mongolska), poznávat jejich kulturu a vojenský profesní život. Jenom samotný pobyt na asijském kontinentě byl velmi cennou zkušeností pro každého z nás.

Závěrem děkujeme všem, kteří nám pomohli a umožnili se zúčastnit této konference – AKA – Asociaci křesťanů v armádě, Duchovní službě AČR, Univerzitě obrany, Letecké základně dopravního letectva...

Text a foto: Hana HOFMANOVÁ a Pavel JÁGER

VOJÁCI DĚTEM

Osud dětí v dětských domovech není příslušníkům velitelství sil podpory a výcviku lhostejný, a proto mezi sebou uspořádali sbírku pro Dětský domov v nedalekých Milovicích. Nyní v domově žije 24 dětí ve věku od jednoho roku do pěti let.

Vojáci mezi sebou nakonec vybrali kolem 15 tisíc korun a koupili dárky, o které si děti napsaly Ježíškovi. Například tříletý František si přál štěkajícího pejska, stejně stará Věruška panenku s postýlkou, Antonio chtěl vysavač a nejmladší z dětí, jedenapůlletý Nikolas, dostal autíčko. Ve středu 22. prosince předali dárky příslušníci velitelství dětem a zbylé peníze ředitelce dětského domova.

„Naše děti ocení, že si s nimi sednete na koberec, společně rozbalíte dárek a budete si o něm povídat,“ říká Marcela Martínková, která je dva roky ředitelkou Dětského domova v Milovicích. „Jsme tu samé ženy, což je velký handicap, který se projevuje třeba i tím, že tu kluci občas mluví v ženském rodě. Jsem velmi ráda, že jste si na nás udělali čas,“ dodává.

Kapacita milovického domova je 45 dětí. Každoročně se daří přibližně polovinu z nich umístit zpět do svých rodin nebo do náhradní pěstounské péče. „Loni od nás odešlo 15 dětí a letos deset, což je vzhledem k velikosti tohoto zařízení velký úspěch,“ chlubí se Marcela Martínková.

-jz-
Foto: -hok-

NÁVRAT DOMAŽLICKÉHO KROJE

Když ekonom Československé obce legionářské Ota Konieczný s tiskovým mluvčím legionářů Jiřím Stanislavem přijali nedávno pozvání Asociace veteránů námořní pěchoty US Army k cestě do USA, netušili, jaké je v městě Watertown nedaleko Bostonu čeká překvapení.

Po velmi vřelém přivítání bývalým velitelem amerických mariňáků Josephem V. Cavallerem v domě veteránů ve Watertownu zastihlo oba hosty z Česka pozvání od vdovy po generálmajorovi George S. Pattonovi. Jeho slavného otce George V. Pattona velmi dobře znají mnozí pamětníci v jihozápadních Čechách, pro něž se jméno tohoto generála stalo na sklonku 2. světové války pojmem.

„Pozvání od paní Joanne Pattonové patřilo k těm, která se zkrátka neodmítají,“ řekl nám k tomu Jiří Stanislav a pokračoval: „Proto jsme se s Otou vydali na farmu Green Meadows, která patří rodině Pattonových. Právě tady nás zastihlo nejen velmi milé přivítání, ale také velké překvapení. Paní Pattonová

nám totiž přednesla prosbu celé rodiny, jež téměř šedesát let uchovávala velmi cennou relikvii.“ Tou byl český národní kroj, který nosily ženy na Domažlicku. Kroj, jenž dostal generál George V. Patton, aby ho, nadšen jeho krásou, obratem odeslal na jaře roku 1945 vojenskou poštou do USA své manželce. Bohužel, osud byl ke generálovi krutý a on už potom neměl možnost svou ženu spatřit oblečenou v tomto kroji. Nyní se rodina Pattonových rozhodla požádat české hosty o vrácení kroje do Čech.

Vyslanci Československé obce legionářské kroj přivezli z USA do Prahy a rozhodli se předat jej ministrovi obrany České republiky Karlu Kühnlovi. Ten by měl rozhodnout o jeho osudu.

Miroslav ŠINDELÁŘ
Foto: archiv Čs. obce legionářské

PŘEDVÁNOČNÍ ZASTAVENÍ MINISTRA OBRANY

Předvánoční zastavení ministra obrany Karla Kühnla v pátek 10. prosince 2004 v sídle Československé obce legionářské v Praze bylo věnováno těm, kteří se zasloužili o svobodu našeho státu – veteránům a odbojářům z 2. světové války. Ministr obrany při jednání s funkcionáři ČSOL uvedl, že se předcházejícího dne setkal v Londýně s válečnými kamarády legionářů a vyřídil v Praze jejich srdečné pozdravy. Zdůraznil, že mezi hrdiny 2. světové války vždy rád zavítá. Jedním z problémů, které řešili veteráni s ministrem, byla otázka budování domů pro seniory.

„Ministerstvo obrany ČR uvolňuje ze svého rozpočtu téměř 12 milionů korun pro potřeby veteránů. Z těchto prostředků dotuje nestátní organizace a nadace, které pečují o přestálé a nemocné účastníky národněosvobozeneckých bojů,“ řekl ředitel odboru mimoresortní spolupráce MO brigádní generál Josef Prokeš. „V současné době je například rekonstruována zotavovna Bílý kříž v Karlových Varech, kde má už letos v květnu najít nový domov 28 lidí. Problém je však v tom, že ne každému se chce odejít z města či obce, kde se natrvalo usadil. Ministerstvo navíc poskytuje dotace deset až patnáct tisíc korun na osobu nestátním a neziskovým organizacím, které pečují o válečné veterány.“

Text a foto: Miroslav ŠINDELÁŘ

STUDENTI UCTILI PAMÁTKU PADLÝCH LETCŮ

Ve dnech 24. a 25. listopadu 2004 se v Ostravě konalo celostátní shromáždění veteránů československého vojenského letectva a paradesantní brigády z období 2. světové války. Do Ostravy se sjeli veteráni z České a Slovenské republiky, aby si připomněli společný národněosvobozenecký boj Čechů a Slováků při příležitosti 60. výročí bojového nasazení kombinované letky, 1. čs. stíhacího leteckého pluku „Zvolenského“ a 2. čs. paradesantní brigády ve Slovenském národním povstání a v Karpatech a 1. čs. smíšené letecké divize v ostravsko-opavské operaci.

Setkání válečných veteránů, které obsahovalo několik významných akcí, se aktivně zúčastnili také studenti Univerzity obrany v Brně. K významnému výročí byla nejprve uspořádána vernisáž výstavy s názvem „Vítězný boj československých a spojeneckých letců a paradesantní brigády“ ve vestibulu radnice města Ostravy. Výstava dokumentuje vznik československého letectva a paradesantní brigády v SSSR, jejich boje na různých úsecích východní fronty, zejména nasazení v SNP, karpatsko-dukulecké operaci, moravsko-ostravské operaci, včetně poválečného vývoje. Po prohlídce výstavy měli studenti Univerzity obrany možnost hovořit s přímými účastníky bojů, čehož patřičně využili.

Text a foto: Pavel PAZDERA

DESÁTÉ VÝROČÍ ZÁKLADNY V PŘEROVĚ

První prosincový pátek se konala na přerovské základně vrtulníkového letectva velká sláva. Útvar si připomněl desáté výročí svého vzniku. Pozvání přijala řada vzácných hostů, nechyběli ani bývalí velitelé.

Slavnostní projev přednesl plk. Sikora. Mimo jiné řekl: „Před deseti lety se na toto letiště slétly armádní vrtulníky z různých částí republiky, aby zde od 1. prosince 1994 vznikla 33. základna vrtulníkového letectva. Přerovský útvar se stal nezbytným článkem vzdušných sil AČR. Jeho příslušníci mnohokrát přesvědčili nejen armádní, ale i civilní veřejnost, že jsou skuteční profesionálové. Za trvale kvalitní plnění úkolů propůjčil prezident České republiky základně bojovou zástavu. Máme být na co hrdi. Dosáhli jsme spolu řady úspěchů i výtečných hodnocení od nadřízených orgánů. Je na nás, abychom nepolevili v náročnosti, nepodlehli uspokojení a zároveň nepropadli skepsi a pasivitě v souvislosti s plánovaným ukončením činnosti vrtulníkové základny v Přerově a jejím přesunem na letiště v Náměšti nad Oslavou.“

Následoval slavnostní pochod, poté seskok výsadkářů Dukly Prostějov a ukázka pilotáže všech typů vrtulníků. Po obědě se příslušníci vrtulníkové základny sešli v jednom z hangárů na neformálním posezení.

**-lg-
Foto: archiv základny**

MIMOŘÁDNÉ OCENĚNÍ SLOVENSKÝCH PŘÁTEL

Na pozvání Ministerstva obrany České republiky navštívilo v polovině prosince loňského roku Prahu pět slovenských válečných veteránů. Šlo o reciproční návštěvu, protože v listopadu bylo hosty u slovenských kolegů šest válečných veteránů z České republiky. Pětičlennou slovenskou delegaci v zastoupení ministra obrany v Praze přijal náměstek ministra obrany – ředitel Kanceláře Ministerstva obrany Pavel Mašek. V průběhu přijetí, které mělo velmi přátelský ráz, hosté ocenili program návštěvy, ve kterém nechyběla prohlídka nových expozic Vojenského historického ústavu, jednání s partnery z Československé obce legionářské, ani účast na setkání organizovaném Ministerstvem obrany ČR a Vojenskými lázeňskými a rekreačními zařízeními pro válečné veterány.

Právě zde se jim dostalo ocenění, které na půdě České republiky ještě nedostal žádný cizinec. Ministr obrany udělil třem z nich, podplukovníkům v záloze Pavolu Halenárovi, Milanu Kováčovi a Milanu Tomášovi Čestný pamětní odznak 60. výročí ukončení 2. světové války. Jak při setkání potvrdil ředitel odboru mimoresortní spolupráce Ministerstva obrany brigádní generál Josef Prokeš, je spolupráce mezi slovenskou a českou stranou bezproblémová a rozvíjí se tak, jako kdyby k rozdělení bývalého Československa vůbec nedošlo.

Text a foto: Miroslav ŠINDELÁŘ

STUHA PRO KUTNOHORSKÉ ZÁCHRANÁŘE

Cenu Sboru dobrovolných hasičů z moravské obce Troubky a stuhu SDH Čech, Moravy a Slezska získali na svou útvárovou zástavu příslušníci záchranného praporu z Kutné Hory. Obě ocenění převzal počátkem prosince u příležitosti 140. výročí vzniku SDH v našich zemích a 110. výročí vzniku SDH Troubky velitel 152. zpr pplk. Antonín Štefl. „Fakt, že nás sdružení dobrovolných hasičů z Troubek navrholo na udělení čestné stuhy, je pro nás cenným vyjádřením vzájemné důvěry a oceněním spolupráce v letech 1997, 1998 a 2002 při povodních na severní Moravě, ve východních, jižních a středních Čechách i Praze a během řady menších či větších zásahů,“ připomněl v této souvislosti.

Součástí oslav byla výstava o historii a poslání dobrovolných hasičů v Troubkách a mše, která se sloužila v místním kostele za zemřelé a současné členy hasičského sboru.

Text a foto: Daniel ŠTROBL

NEJLEPŠÍ DELEGÁTI VLRZ OCENĚNI

V závěru loňského roku se uskutečnilo ve Vojenském klubu v Praze vyhodnocení nejlepších delegátů příspěvkové organizace Vojenská lázeňská a rekreační zařízení za rok 2004. Každý, kdo vycestoval na dovolenou do zahraničí, dobře ví, jak k jeho spokojenosti v místě destinace přispíval delegát. Jeho služby nejvíce oceňují ti, kdo se dostali do nouze a potřebovali pomoci. Delegáti ale také svými schopnostmi, komunikativností a odbornými předpoklady výrazně ovlivňují celkovou atmosféru v destinaci a přispívají k pohodové dovolené. Proto jim VLRZ trvale věnují takovou pozornost.

Během setkání byla obchodním náměstkem VLRZ pplk. Patrikem Letochou s použitím obrazové projekce názorně vyhodnocena činnost delegátů v jednotlivých destinacích, tak jak to zaznamenali do svých anketních lístků sami klienti. Nejlepším delegátům i nejuspěšnějším průvodcům během výměnných pobytů předal ředitel VLRZ plk. Václav Janoušek drobné dárky.

Text a foto: Václav KUPILÍK

OSLAVILI PRVNÍ NAROZENINY

Ve čtvrtek 2. 12. 2004 si velitelství sil podpory a výcviku připomenulo 1. výročí svého založení. Toto dnešní operačně-taktické velitelství odvozuje své kořeny z transformace původního velitelství sil územní obrany reformovaného do podoby 3. velitelství podpory v Táboře a jeho následného sloučení s dalšími velitelskými prvky AČR působícími v oblastech logistiky, zdravotní služby, výcviku, tvorby doktrín a personální podpory.

Na slavnostním shromáždění, konaném při této příležitosti ve Staré Boleslavi, velitel sil podpory a výcviku generálmajor Jan Ďurica poděkoval všem jeho příslušníkům za odvedenou práci a současně vzpomněl některé z hlavních úkolů, na jejichž plnění se velitelství podílelo. V této souvislosti připomněl především přestěhování velitelství z Tábora do Staré Boleslavi, podporu zahraničních misí, úkoly spojené se zajišťováním mezinárodního logistického cvičení NATO Collective Effort 2004, uspořádání Dne sil podpory a výcviku Cihelna 2004 a množství další soustavné práce odváděné například při přípravě výcviku aktivních záloh.

Síly podpory a výcviku jsou dnes, po roce své činnosti, vysoce funkčním prvkem. Jejich příslušníci poskytují všestranné personální, finanční, logistické, zdravotnické, veterinární, komunikační a informační zabezpečení celému resortu MO i spojeneckým silám v rámci plnění úkolů HNS (podpora hostitelskou zemí) na teritoriu ČR a v případě potřeby i mimo ně. Ke stěžejním úkolům sil podpory a výcviku patří rovněž rozvoj doktrinní soustavy AČR, výcvik a odborná příprava profesionálů i záloh AČR.

Text a foto: Ing. Jan ŠULC

Rok 2005

co nás čeká, co nás nemine?

LEDEN

22. ledna XXIX. ples posádky Olomouc (Dům armády Olomouc)

ÚNOR

- 3. února** Den otevřených dveří na Univerzitě obrany (Brno)
- 11. února** Ples Ředitelství výcviku a doktrín (Vyškov)
- 17. února** Novinkový koncert pro příslušníky Armády České republiky a veřejnost ze skladeb současných skladatelů (Praha 6, kino Evropa, od 17.00 hod)
- 18. února** Ples velitelství společných sil
- 24. února** Setkání vedoucích představitelů Ministerstva obrany a Armády České republiky s přímými účastníky bojů u příležitosti 61. výročí bitvy u Jasla a Sokolova (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 25. února** Ples GŠ AČR (Františkovy Lázně)
- 25. února** Vzpomínka na popravené důstojníky (Praha, před Generálním štábem)
- 26. února** Ples sil podpory a výcviku
- 26. února** 11. armádní ples logistiky (Mladá Boleslav)
- 26. – 27. února** Setkání příslušníků čs. protichemického praporu u příležitosti 15. výročí odletu do Perského zálivu (Liberec)

BŘEZEN

- 7. března** Vzpomínka na T. G. Masaryka (Lány)
- 8. března** Setkání účastníků bitvy u Sokolova – 62. výročí bitvy (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 10. března** Národní seminář pro odbornou veřejnost k vývoji v Armádě České republiky
- 11. března** X. reprezentační ples AČR (Praha)
- 11. března** Pietní akt u zpravodajského pomníku (Praha 4, Na Jezerce)
- 15. března** Vědomostní soutěž pro mládež (pořádá Agentura pro nábor a profesionalizaci a Vojenský historický ústav)
- 22. března** Pietní vzpomínka na št. kpt. Morávka (Praha, Prašný most)
- 25. března** 4. celoarmádní konference Svazu vojáků z povolání Armády České republiky (Praha, velký sál Ministerstva obrany)

DUBEN

- 9. – 10. dubna** Slavnostní celorepublikové shromáždění bývalých příslušníků misí OSN působících na území bývalé Jugoslávie – UNPROFOR, UNCRO UNTAES (Český Krumlov)
- 11. dubna** Mezinárodní pamětní dny odboje
- 15. dubna** Setkání válečných veteránů 1. čs. smld. u příležitosti 60. výročí ukončení 2. světové války (Petrovice)
- 16. dubna** Velká cena příslušníků aktivní zálohy ve střelbě „O pohár NGŠ AČR“
- 17. dubna** Vzpomínkové setkání u památníku parašutisty Adolfa Opálky se skupinou AUTDISTANCE (Ořechov u Brna)
- 17. – 26. dubna** Kurz speciální přípravy pro krizové situace (20 účastníků)
- 21. – 22. dubna** Setkání válečných veteránů – letců a příslušníků 2. čs. paradesantní brigády a Sdružení čs. letců v SR u příležitosti 60. výročí bojů u ostravské operaci (Ostrava, Hrabyně)
- 28. – 30. dubna** Setkání účastníků bojů při ostravské operaci a vzpomínka na ustavení zahraniční skupiny – 60. výročí (Ostrava, Hrabyně)
- 30. dubna** Setkání bývalých příslušníků 45. dpzlp. u příležitosti 55. výročí založení (Plzeň, Posádkový dům armády)

KVĚTEN

- 1. května** Vzpomínka na vstup zahraničních vojsk na území Československa ve 2. světové válce kombinovaným oddílem 1. čs. samostatné obrněné brigády (Cheb)
- 1. května** Zahájení sezony v Leteckém muzeu Praha-Kbely
- 1. – 9. května** Projekt „Povstání v ulicích Prahy“ (AM Žižkov a pražské ulice)
- 3. května** Vzpomínkové shromáždění a pietní akt k 86. výročí úmrtí gen. M. R. Štefánika u památníku na Petříně (Praha)
- 3. – 5. května** IDET 2005 (Výstaviště Brno)
- 3. května** Setkání účastníků českého a Pražského povstání u příležitosti 60. výročí (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 5. května** Český rozhlas – uctění památky padlých (Praha, Vinohradská ul.)
- 5. května** Uctění památky padlých v Pražském povstání (Praha, Staroměstská radnice, Křížová chodba)

- 5. května** Pietní vzpomínková slavnost, položení věnce k hrobu gen. Ludvíka Svobody (Kroměříž)
- 5. května** Slavnostní shromáždění u příležitosti oslav 60. výročí konce 2. světové války (Praha 14)
- 6. května** Den armády na Moravě (Výstaviště Brno)
- 6. května** Uctění obětí války spojeneckých armád (Praha, hřbitov v Dáblicích)
- 6. května** Pietní vzpomínka na padlé vojáky polské armády (Praha, Kobylisy)
- 6. května** Pietní akt – Opatov (Praha)
- 6. května** Pietní akt – Modřanská (Praha)
- 7. května** Pietní vzpomínka – pohřebiště zahraničních armád, legionářů, letců, na české povstání, gen. Kutlvašra a na hrdiny od Arrasu (Praha, Olšanské hřbitovy)
- 8. května** Začíná výstava k 60. výročí 2. světové války (AM Žižkov)
- 8. května** Uctění památky u hrobu Neznámého vojína (Praha, Vítkov)
- 9. května** Pietní akt tří odbojů (Praha, nám. Gen. Kutlvašra, 10.00 hod.)
- 15. května** Tereziánská trýzna
- 17. května** Setkání účastníků Zpravodajské brigády u příležitosti 66. výročí založení (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 21. května** Uctění památky genmjr. Irvinga (Úherce u Nýřan)
- 23. května** Pietní akt u rodného domu arm. gen. Klapálka (Nové Město nad Metují)
- 25. května** Položení věnců u pamětní desky popravených – mjr. Pohla a Plešmída (Litoměřice, od 10 hod.)
- 25. května** Uctění památky 1. a 2. odboje a Květnového povstání (Praha, Masarykovo nádraží, od 9.30 hod.)
- 26. – 29. května** Bambiriáda 2005 (Praha, Vítkov)
- 27. – 28. května** Darkovičky 2005
- 28. května** Vzpomínka na prezidenta dr. E. Beneše, vrchního velitele čs. armády za 2. světové války (Sezimovo Ústí)
- 28. května** Setkání členů Konfederace politických vězňů s představiteli AČR (Jáchymov, od 10.00 hod.)

ČERVEN

- 1. června** Zahájení sezony ve Vojenském technickém muzeu Lešany
- 2. června** Pietní vzpomínka na vyhlazení obce Lidice 62 let od heydrichiády
- 3. června** Dětský den pro základní školy města Vyškov a okolí
- 7. června** Celostátní aktiv předsedů VSR k 60. výročí osvobození (Praha, velký sál Ministerstva obrany, od 9.30 hod.)
- 8. června** Setkání vedoucích představitelů MO, AČR a velitele vzdušných sil AČR s válečnými letci perutí RAF a Svazu letců Svobodného Československa v Anglii u příležitosti 64. výročí bitvy u Anglii a zakládání leteckých perutí (Praha)
- 9. června** Setkání bývalých příslušníků PTP u příležitosti 60. výročí osvobození (Libavá)
- 10. června** Pietní vzpomínka na padlé letce ve 2. světové válce (Praha)
- 10. června** Nokturnový koncert v rámci festivalu 43. výročí Kmochova Kolína (chrám sv. Bartoloměje v Kolíně, od 21.00 hod.)
- 10. – 12. června** XIII. mezinárodní armádní folklorní festival se VII. přehlídkou skupin historického šermu „Rožnovská valaška 2005“ (Rožnov pod Radhoštěm)
- 11.– 12. června** Setkání příslušníků 6. polní nemocnice a dalších zdravotnických misí
- 18. června** Setkání vedoucích představitelů Ministerstva obrany a Armády české republiky s válečnými parašutisty a účastníky domácího odboje u příležitosti 63. výročí boje parašutistů v kostele sv. Cyrila a Metoděje (Praha, Resslova a Technická ulice)
- 21. června** Pietní vzpomínka u pamětní desky gen. Heliodora Píky (Praha)
- 23. června** Položení věnců u pamětní desky gen. Heliodora Píky na místě poprav (Plzeň, Bory)
- 25. – 26. června** Armáda dětem a mládeži (Praha 6, Vypich)
- 26. června** Uctění památky politických vězňů (Praha, Dáblice, od 10.00 hod.)
- 30. června** Den ozbrojených sil

ČERVENEC

- 15. července** Položení věnců u pamětní desky popravených důstojníků (Žatec, 10.00 hod.)

SRPEN

- 21. srpna** Uctění památky padlých dne 21. srpna 1968 (Praha, Vinohradská ul. – Český rozhlas v 11 hod.)
- 26. srpna** 61. výročí SNP (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 27. srpna** Tankový den ve Vojenském technickém muzeu Lešany

ZÁŘÍ

- 1. – 5. září** XII. mezinárodní festival vojenských hudeb „Kroměříž 2005“
- 2. – 3. září** Den generála Radeckého
- 3. – 4. září** CIAF 2005
- 14. září** Vzpomínka úmrtí T. G. Masaryka (Lány)
- 15. září** Setkání bývalých příslušníků PTP – Svata Dobrotivá (Zaječov u Hořic)
- 16. září** Setkání představitelů MO a AČR s účastníky brigády J. Žižky v bývalé Jugoslávii – 62. výročí (Brno)
- 16. září** Setkání příslušníků historické skupiny 1. partyzánské brigády J. Žižky na Moravě – 62. výročí (Olomouc, Posádkový dům armády)
- 17. září** Den NATO (Ostrava, Mošnov)
- 17. – 18. září** Setkání představitelů Ministerstva obrany a Armády České republiky s bývalými příslušníky tankové brigády Východ a obrněné brigády Západ (Moravská Třebová)
- 24. – 25. září** Slavnostní celorepublikové shromáždění bývalých příslušníků misí NATO působících na území bývalé Jugoslávie – IFOR, SFOR, KFOR (Olomouc)

ŘÍJEN

- 4. října** Setkání členů Vojenské sekce konfederace politických vězňů s představiteli Ministerstva obrany u příležitosti 60. výročí ukončení 2. světové války (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 6. – 7. října** Setkání představitelů Ministerstva obrany a AČR s veterány tankové brigády a instruktory „Hagany“ (Stráž pod Ralskem)
- 10. října** Setkání představitelů Ministerstva obrany a Armády České republiky u příleži-

nosti 63. výročí bojů u Dunkerque a účastníků bojů o Duklu (Praha, 10.00 hod., velký sál Ministerstva obrany, 12.30 hod., Olšanské hřbitovy)

- 22. – 23. října** Slavnostní celorepublikové shromáždění bývalých vojenských pozorovatelů OSN a OBSE nasazených do mírových misí v Evropě, Asii a Africe (Komorní Hrádek)
- 27. října** Shromáždění ke Dni vzniku samostatného státu (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 28. října** Uctění památky padlých legionářů k výročí vzniku Československé republiky (Praha, náměstí Pod Emauzy)
- 28. října** Slavnostní shromáždění k výročí vzniku Československé republiky v Panteonu Národního muzea (Praha)

LISTOPAD

- 1. listopadu** Společné setkání příslušníků zahraničních misí
- 7. listopadu** Setkání účastníků bojů u Sokolova, Kyjeva a pravobřežní Ukrajiny u příležitosti 62. výročí bojů (Praha, velký sál Ministerstva obrany)
- 9. listopadu** Vědomostní soutěž pro mládež (pořádá Agentura pro nábor a profesionalizaci a Vojenský historický ústav)
- 11. listopadu** Den veteránů
- 12. listopadu** Setkání všech válečných veteránů (Český Krumlov)
- 17. listopadu** Pietní vzpomínka na 17. listopad 1939 (Praha, kasárna Ruzyně a Hlávkova kolej)
- 22. listopadu** Setkání Ústřední rady VSR s náčelníky krajských vojenských velitelství – vyhodnocení spolupráce (Tábor)
- 22. listopadu** Výroční shromáždění příslušníků zpravodajské brigády s představiteli Ministerstva obrany a Generálního štábu (Praha, velký sál Ministerstva obrany)

PROSINEC

- 4. prosince** Ples ženijního vojska (Bechyně)
- 5. prosince** Setkání válečných veteránů – letců a příslušníků paradesantní brigády s představiteli obcí a města Havířova (Havířov)
- 8. prosince** Den otevřených dveří na Univerzitě obrany (Brno)

Významné dny historie

Leden

- 1. ledna 1920** – zahájena unifikace pěchoty čs. armády
- 12. ledna 1925** – V budově Invalidovny v Karlíně (Praha) zahájilo činnost Vojenské muzeum RČS.
- 15. ledna 1945** – výroční den významného boje našich dělostřelců u Jasla
- 15. ledna 1920** – V Hranicích byla zřízena důstojnická škola, od 10. 2. Vojenská akademie.
- 15. ledna 1940** – Ve Francii byla ustavena 1. československá divize.
- 27. ledna 1895** – výročí narození armádního generála in memoriam Karla Kutlvašra, předního představitele vojenského odboje, vojenského velitele Pražského povstání v květnu 1945

Únor

- 10. února 1920** – Dosavadní kurzy pro výchovu důstojníků GŠ byly přejmenovány na Školu Generálního štábu.

V roce 2005 si připomeneme výročí mnoha událostí spojených s existencí našeho státu a jeho armády

Březen

- 7. března 1850** – výročí narození Tomáše Garrigue Masaryka, vedoucího představitele čs. zahraničního odboje a prezidenta ČSR v letech 1918 – 1935
- 10. března 1945** – zahájena ostravská operace

Duben

- 4. dubna 1945** – osvobození Bratislavy
- 18. dubna 1935** – vydán výnos o zřízení Rady pro opevňování a jemu podřízeného Ředitelství opevňovacích prací
- 22. dubna 1960** – výročí úmrtí armádního generála Antonína Hasala, příslušníka čs. legií v Rusku, v letech 1940 – 1944 a 1946 – 1948 přednosty Vojenské kanceláře prezidenta republiky
- 23. dubna 1883** – výročí narození brigádního generála Otakara Husáka, příslušníka čs. legií v Rusku a poté ve Francii (V letech 1918 – 1920 byl náčelníkem Vojenské kanceláře prezidenta republiky, v letech 1920 – 1921 ministrem obrany.)
- 26. dubna 1945** – osvobození Brna a Chebu
- 30. dubna 1945** – osvobození Ostravy

Květen

- 1. května 1945** – povstání v Přerově
- 2. května 1945** – povstání v Nymburce a na Rakovnicku
- 3. května 1945** – povstání v horním Pojizeří a na Úpcku
- 5. května 1945** – povstání v Praze a na ostatním dosud neosvobozeném území
- 6. května 1945** – osvobození Plzně, zahájení pražské operace
- 7. května 1945** – Německo bezpodmínečně kapitulovalo před zástupci všech armád spojenecké koalice v hlavním stanu generála Eisenhowera v Remeši.
- 8. května 1945** – německá kapitulace veřejně oznámena, Den vítězství v Evropě
- 9. května 1915** – německá kapitulace ratifikována v Berlíně, osvobození Prahy
- 9. května 1945** – Německá posádka pevnosti Dunkerque kapitulovala do rukou velitele

Československé samostatné obrněné brigády brig. gen. Aloise Lišky.

- 9. května 1915** – výročí bitvy u Arrasu. Na počátku francouzské ofenzivy zasáhli do bojů i příslušníci čs. dobrovolnické Roty Nazdar.
- 12. května 1945** – poslední těžké boje druhé světové války na našem území
- 15. května 1935** – Zavedena nová válečná organizace armády, která byla rozdělena na „armádu krycí“ a „armádu manévrovací“.
- 16. května 1920** – založen Svaz čs. důstojnictva
- 16. května 1935** – podepsána smlouva o vzájemné pomoci mezi ČSR a SSSR
- 26. května 1920** – Výnosem MNO byly vydány prozatímní směrnice pro organizaci Hlavního štábu branné moci.
- 29. května 1930** – Zemřel divizní generál Stanislav Čeček, jeden z prvních dobrovolníků České družiny, jenž se zúčastnil všech významných bojů čs. legií v Rusku (velel např. čs. jednotkám u Bachmače).

Červen

- 1. června 1940** – V Paříži byla podepsána československo-francouzská Dohoda o zřízení samostatného čs. letectva ve Francii.
- 19. června 1920** – otevřeno muzeum čs. legií v zámku Troja
- 29. června 1940** – Na Středním východě vznikl Čs. pěší pluk 4 – Východní.

Červenec

- 1. července 1945** – zřízena Vysoká škola vojenská v Praze
- 10. července 1940** – Na letišti Duxford ve Velké Británii byla zformována 310. československá stíhací peruč RAF.
- 12. července 1940** – V Londýně byl zřízen Inspektorát československého letectva, který byl řídicím orgánem čs. leteckých jednotek ve Velké Británii.
- 14. července 1920** – vydán výnos o unifikaci letectva
- 15. července 1920** – vyhlášena unifikace a mírová organizace dělostřelectva
- 29. července 1940** – Na letišti Honington ve Velké Británii byla zformována 311. československá bombardovací peruč RAF.

Srpen

- 12. srpna 1940** – Ve Velké Británii byla zřízena 1. československá smíšená brigáda.
- 14. srpna 1920** – podepsání československo-jugoslávské spojenecké smlouvy
- 17. srpna 1890** – Narodil se armádní generál Ludvík Krejčí, v letech 1933 až 1939 náčelník Hlavního štábu.
- 29. srpna 1940** – Na letišti Duxford ve Velké Británii byla zformována 312. československá stíhací peruč RAF.

Září

- 20. září 1920** – Dělostřeleckému pluku 1 udělen název „Jana Žižky z Trocnova“ a byl vydán výnos MNO o pojmenování dělostřeleckých pluků, které své tradice odvozovaly od děl útvarů ruských legií.
- 29. září 1890** – Narodil se armádní generál Alois Eliáš (popraven 19. června 1942 v Kobyliších).

Říjen

- 1. října 1920** – zřízen Vojenský technický ústav v Praze
- 22. – 23. října 1915** – uzavření Clevelandské dohody mezi organizacemi amerických Čechů a Slováků s cílem vzniku samostatného federativního československého státu
- 25. října 1940** – podepsání československo-britské vojenské dohody

Listopad

- 1. listopadu 1920** – zahájeno pravidelné vyučování ve Vojenské akademii v Hranicích na Moravě
- 11. listopadu 1940** – V Londýně byla podepsána československo-polská smlouva, podle níž měly oba státy po válce vytvořit konfederaci.
- 14. listopadu 1915** – Český komitét zahraniční zveřejnil prohlášení, v němž uvedl důvody k vytvoření samostatného československého státu. Prohlášení bylo zveřejněno ve Velké Británii, Francii, Švýcarsku a Rusku.
- 17. listopadu 1895** – Narodil se divizní generál Jaroslav Vedral-Sázavský (padl 6. 10. 1944 na Dukle).

Prosinec

- 31. prosince 1945** – ukončení branné pohotovosti Československé republiky

Připravil: PhDr. Jaroslav LÁNÍK, CSc.,
Vojenský historický ústav AČR

Zveme vás na významné sportovní akce roku

PŘEBORY AČR

- 30. ledna – 4. února Mezinárodní zimní přírodní víceboj (Ovčárna pod Pradědem)
- 26. – 29. dubna Přebor AČR ve vojenském pěti-boji (Praha)
- 17. – 19. května Přebor AČR v kopané – od 31 let (Praha)
- 20. – 24. června Armádní sportovní hry – Mistrovství AČR (Stará Boleslav)
- 12. – 16. září Speciální tělovýchovný víceboj – Letní survival (Vyškov)
- 11. – 12. října Lezecký víceboj (Brno)

PŘEBORY MO A PŘÍMO PODŘÍZENÝCH ÚTVARŮ A ZAŘÍZENÍ

- 18. – 19. ledna Volejbal (Praha)
- 30. ledna – 4. února Lyžování
- 15. – 16. března Stolní tenis (Brno)

- 29. – 30. března Plavání (Praha)
- 5. – 6. dubna Squash (Praha)
- 3. – 4. května Malá kopaná (Praha)
- 10. – 11. května Nohejbal (Brno)
- 24. – 25. května Přespolní běh (Praha)
- 25. – 26. května Plážový volejbal (Brno)
- 31. května – 3. června Tenis (Praha)
- 11. – 12. října Horská kola (Brno)
- 1. – 2. listopadu Basketbal (Hradec Králové)
- 22. – 23. listopadu Sálková kopaná (Praha)

SPORTOVNÍ SOUTĚŽE

- 7. – 8. dubna Šachy – 1. semifinále (Praha)
- 21. dubna I. kolo Běžecké ligy (Jince)
- 19. – 20. května Šachy – 2. semifinále (Praha)
- 25. května II. kolo Běžecké ligy (Praha)
- 8. září III. kolo Běžecké ligy (Žatec)
- 20. – 22. září Moderní víceboj dvojic (Praha)
- 20. – 21. října IV. kolo Běžecké ligy (Vyškov)
- 20. – 21. října Šachy – finále (Praha)

OTEVŘENÉ PŘEBORY

- 15. – 16. ledna Sportovní herní víceboj (Praha)
- 7. dubna Veslování Concept II (Praha)
- 27. – 28. dubna Otevřený přebor ve sportovním lezení (Brno)
- 13. září Nohejbalový turnaj A reportu (Praha)
- 8. – 9. listopadu Florbal (Praha)
- 18. listopadu Stolní tenis (Praha)
- 29. – 30. listopadu Volejbal smíšených družstev (Praha)

VRCHOLOVÉ SOUTĚŽE

- 8. – 9. ledna Mistrovství České republiky v běhu na lyžích (Jablonec nad Nisou)
- 15. – 16. ledna Světový pohár v běhu na lyžích (Nové Město na Moravě)
- 22. ledna Světový pohár v severské kombinaci (Liberec)

- 25. – 26. ledna** Mistrovství České republiky ve skoku na lyžích (Harrachov)
- 27. – 31. ledna** Mistrovství České republiky – Para Ski (Jeseník)
- 2. února** Mistrovství České republiky v severské kombinaci (Harrachov)
- 12. – 13. února** Halové mistrovství České republiky juniorů v atletice (Praha, Stromovka)
- 19. – 20. února** Halové mistrovství České republiky v atletice (Praha, Stromovka)

- 19. – 20. února** Mistrovství České republiky v běhu na lyžích do 23 let (Jablonec nad Nisou)
- 25. – 26. února** Halové mistrovství České republiky ve víceboji (Praha, Strahov)
- 5. března** Světový pohár ve skoku – akrobatické lyžování (Špindlerův Mlýn)
- 12. – 13. března** Mistrovství České republiky v běhu na lyžích (Harrachov)
- 12. – 13. března** Halové mistrovství České republiky ve sportovní střelbě (Plzeň a Brno)
- 16. března** Mistrovství České republiky v severské kombinaci (Harrachov)
- 23. dubna** Mistrovství České republiky ve veslování na dlouhé trati (Mělník)
- 23. – 24. dubna** Mistrovství České republiky v kanoistice – dlouhá trať (místo zatím neurčeno)
- 23. – 24. dubna** Mistrovství České republiky juniorů v moderním pětiboji (Praha)
- 25. – 28. dubna** CISM Regional ve sportovní střelbě (Plzeň)

- 4. – 8. května** Velká cena osvobození ve sportovní střelbě (Plzeň)
- 27. – 29. května** Mistrovství světa CISM v moderním pětiboji (Praha)
- 4. – 5. června** Pražské Primátorky (Praha)
- 4. – 5. června** Mistrovství České republiky v kanoistice – maraton (Týn nad Vltavou)
- 10. – 12. června** Mistrovství České republiky ve víceboji (Stará Boleslav)
- 25. – 26. června** Mistrovství České republiky juniorů v atletice (Pardubice)
- 22. – 25. června** Mistrovství České republiky juniorů v silniční cyklistice (Hořice)
- 27. června** Mítink Dukly v atletice (Praha, Juliska)
- červenec** Mistrovství České republiky v parašutismu – KPD (Příbram)
- 1. – 3. července** Mistrovství České republiky juniorů a seniorů (B) ve veslování (Třeboň)
- 2. – 3. července** Mistrovství České republiky v atletice (Kladno)

- 3. – 9. července 1. část** Mistrovství České republiky v dráhové cyklistice (místo zatím neurčeno)
- 16. – 17. července** Mistrovství České republiky ve veslování (Račice)
- 23. – 24. července** Mistrovství Evropy v kanoistice – maraton (Týn nad Vltavou)
- 27. – 28. července** Mistrovství České republiky ve vodním slalomu (Lipno)
- 13. – 14. srpna** Mistrovství České republiky v kanoistice – krátká trať (Račice)
- 27. – 28. srpna** Mistrovství České republiky do 22 let v atletice (Olomouc)
- 26. – 28. srpna** Mistrovství České republiky – broková střelba (Hradec Králové)
- září** Mistrovství Evropy v parašutismu – FAI (Prostějov)
- 3. září** Mistrovství České republiky v atletice – družstva (Ostrava)
- 9. – 11. září** Mistrovství České republiky a Mistrovství České republiky juniorů ve sportovní střelbě (Plzeň)
- 15. – 19. září** Velká cena AČR a CISM Regional – broková střelba (Hradec Králové)
- 25. září** Mistrovství České republiky v atletice – silnice (Běchovice)
- 2. října 2. část** Mistrovství České republiky v dráhové cyklistice (Brno)
- 7. – 9. října 2. část** Mistrovství České republiky juniorů v dráhové cyklistice (Praha)

Infostánek se neztratil

Vážená a milá redakce A reportu!

Buď mám já vlčí mluhu, anebo váš redaktor halucinace. Inspirován článkem o odhalení nového pomníku na „Kulaťáku“ jsem se chtěl potěšit informacemi z příslušného infostánku, leč marně. Je tam pomník, jsou tam kytky, odpadkový koš a prodejce jmelí, ale infostánek ne. Prošel jsem to třikrát a fakt jsem ho nenašel. Jediné vysvětlení je to, že by byl podzemní na způsob zemljanky. Ale o tom se váš redaktor nezmiňoval. No nic. Zvykl jsem si, že A report nikdy nelže. Tentokrát ale asi ano? Mrzí mě to nejen za vás, ale hlavně za ty na pomníku. Tak jak to tedy s tím infostánkem je?

S pozdravem váš čtenář Z. P.

Ani tentokrát A report nelhal. Infostánek byl během slavnostního odhalení skutečně součástí památníku. Již druhý den byl však odmontován a odvezen. Na jeho současný osud jsme se zeptali člověka, který se nejvíce zasloužil o vybudování Památníku československým vojákům druhé světové války plk. v. v. Vladimíra Paličky.

„V současné době je infostánek u nás, v sídle Čs. obce legionářské. Doplnujeme a rozšiřujeme informační databázi, kterou obsahuje. Jeho opětovnou instalaci předpokládáme během několika nadcházejících týdnů.“

-ma-

Generální konzul ve Vyškově

Koncem listopadu loňského roku navštívil Vojenskou střední školu Jana Lucemburského ve Vyškově generální konzul České republiky v Polsku pan Dr. h. c. JUDr. Ing. Josef Byrtus. Vystoupil zde s přednáškou o vývoji historických vazeb českého a polského národa, o přeshraniční spolupráci po vstupu do EU a o účelu a postavení Generálního konzulátu České republiky v zahraničí. Poté se generální konzul seznámil s posláním a významem VSS JL ve Vyškově.

Ve své přednášce hovořil o historických vazbách mezi oběma sousedními národy. Největší pozornost však věnoval současné spolupráci po vstupu obou zemí do Evropské unie. Zvýraznil význam spolupráce států ve „Visegrádské čtyřce“, přeshraniční spolupráce a rozvoje euroregionů.

Společně s generálním konzulem se setkání ve Vyškově zúčastnil také konzul pan JUDr. Jiří Kubík. Ten před žáky školy předstoupil s osobním vyznáním. Před mnoha lety totiž absolvoval Vojenskou střední školu v Nitře, která byla až do roku 1993 předchůdcem současné vyškovské školy. Na svém příkladu ukázal, že absolvování vojenské školy, aktivní přístup k plnění služebních povinností, další sebezvedělávání, studium jazyků a zdravá ctižádost mohou pomoci k dalšímu kariérnímu růstu a dosažení významných funkcí.

Vladislav MAN

SILVER B neodpovídá historie čs. paraskupiny z Velké Británie v letech 2. světové války

Na předvánočním trhu se objevila zajímavá publikace odborného pracovníka historického oddělení Moravského zemského muzea v Brně PhDr. Jana Břečky pod názvem „SILVER B neodpovídá“.

Nejen pamětníci znají osudy dvou československých parašutistů rtm. Josefa Gabčíka a rtm. Jana Kubiše vysazených v roce 1941 jako skupina ANTHROPOID, která měla za úkol zorganizovat a provést atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Někteří si možná vzpomenou i na tříčlennou skupinu SILVER A npor. Alfréda Bartoše, rtm. Josefa Valčíka a svob. Jiřího Potůčka, jejichž úkolem bylo navázání spojení s Vojenskou rádiovou ústřednou v Anglii a zprostředkování kontaktů s domácím odbojem. Jen zavěšení ale vědí, že po rozhodnutí II. (zpravodajského) odboru Ministerstva národní obrany československé exilové vlády se letu zúčastnili i další dva parašutisté – rtm. Jan Zemek a čet. Vladimír Škacha – jako skupina SILVER B. Jejím hlavním úkolem bylo předání radiostanice domácímu odboji. O významu této skupiny svědčí i fakt, že den před stanoveným odletem se sešli v Londýně s přednostou II. odboru plk. gšt. Františkem Moravcem, který jim mimo jiné zdůraznil: „Úkol, který provádíte, je mimořádně důležitý. Nejste první ani poslední, kteří tam jdete. Jste součástí akce, která má za úkol, aby spojení s domovem bylo za každou cenu udrženo. Je to otázka našeho života...“

Povel přišel nečekaně v neděli 28. prosince 1941 po měsíci čekání

Naše recenze

ve speciálním výcvikovém středisku Výboru pro zvláštní operace na zámečku v Bellasis vzdáleném 40 kilometrů jihovýchodně od Londýna. Důvodem zdržení byly nepřesné zprávy o situaci v domácí odbojové organizaci. Poté však došlo k události, která určila poválečné nazírání většiny autorů a historiků na hodnocení skupiny SILVER B a změnila životní osudy obou parašutistů. Škpt. gšt. Jaroslav Šustr, ve funkci prvního přednosty Zvláštní skupiny D, totiž při zpracování hlášení po vysazení skupin popsaval psychický stav Zemka a Škachy neodpovídajícím způsobem založeným na slovním nepochopení odpovědi. Oba parašutisté jistě ani v nejmenším netušili, kolik nesnáží jim těchto několik vět v budoucnu přinese.

Kniha ve svém obsahu dokonale popisuje celou anabázi skupiny. Jednotlivé postavy, které jsou součástí přípravy, vlastního vysazení a následné činnosti v republice, podrobně přibližuje v odkazech. Zároveň popisuje okolnosti a příčiny nezdaru této výsadkové mise. V neposlední řadě chce připomenout desítky stáčených přechovatelů a spolupracovníků z Brna, Nemochovic, Moravské Ostravy a dalších míst, kteří zahynuli na popravistištích v nacistických koncentračních táborech. Tím se publikace stává významným historickým dokumentem a právem jí patří nezastupitelné místo v mapování dějin 2. světové války.

Po letech nezájmu, polovičních pravd a falešných soudů se poslední nezpracovaná československá paraskupina tzv. I. operační vlny (1941 – 1942) z Velké Británie dočkala své monografie. O tom všem si můžete přečíst na 128 stranách vytištěných na kvalitním křídovém papíře. Publikace je doplněna desítkami dobových a současných fotografií, z nichž některé nebyly zatím do dnešní doby nikde uveřejněny.

Nakladatelství a vydavatelství Spolek přátel československého opevnění Brno, s. r. o., Glinkova 9, 623 00 Brno-Kohoutovice,
e-mail: spolek-pratel-cs@chello.cz

Plk. Ing. Bohuslav VLČEK